

ŽELEZAR

Jesenice, 4. avgusta 1988

Številka 31 • XXXVII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstnevnik in od 1. januarja 1962 kot tednik. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom za slug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnović, tehnični urednik Dare Bradašja, lektorica — novinarka Lilijana Kos, novinarka Tanja Kastelic, administracija — Mira Sifer in Dinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarnja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, tehnični urednik 26-19, novinar 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Delovni cilji in uresničevanje

Proizvodnja in prodaja v številkah

OBRATI	SKUP. PROIZ.		PROIZVODNJA ZA PRODAJO			
	ind. mes.	ind. leto	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	97,6	102				
Jeklarna 2	99,9	99				
Livarna	77,2	92	101,2	92,0	407,1	62
VBS	95,6	101	3.494,6	77,6	31.783,6	110
HVB	113,1	108	8.303,2	103,7	59.011,7	110
HVJ	103,6	109	1.931,3	101,6	12.792,9	109
PVT	104,2	103	1.603,9	100,8	11.986,4	105
VDP	94,9	93	5.549,8	88,6	37.380,3	96
Žičarna	81,7	92	1.980,9	78,6	15.294,6	91
Jeklovlek	102,8	102	2.293,9	104,7	16.381,4	106
Elektrode	101,6	108	1.546,7	90,9	12.958,2	104
Žebeljarna	102,5	105	631,6	110,8	4.918,5	104
Žič. valj.	71,2	96	497,9	59,2	8.347,9	141
ŽELEZARNA	96,7	101	27.935,0	92,5	211.262,6	105

Niti pri skupni proizvodnji niti pri odpremi nismo izpolnili načrta za mesec julij. Potek proizvodnje je bil kritičen skozi cel mesec, zaostanek v prvem delu meseca pa tolikšen, da ga v zadnjem delu meseca ni bilo možno nadoknaditi. Po takem poteku proizvodnje lahko mesec julij ocenimo kot enega slabših v letu 1988.

Značilnosti so bile:

Izredno dober potek proizvodnje v jeklnah, predvsem v Jeklarni 2, so motili občasni visoki zastoji. Dosežena proizvodnja sicer le za malenkost odstopa od plana, lahko pa bi bila znatno višja. Obe jeklarni zaostajata za planom skupno 101 tona.

V Valjarni bluming štekel je bilo veliko zastojev. Kljub visokim zalogam vložka (predvsem slabov) načrt ni bil izpolnjen. V TOZD Ploščati program načrta ni izpolnila Valjarna debele pločevine, obrati HV Jesenice, HV Bela in PVT pa so načrtovane obveznosti presegle.

Največje odstopanje je v Žičarni. Z 78,6 % izpolnitvijo načrta odpreme je najbolj kritičen obrat. Vzroka sta pomanjkanje žičarjev in visoka odsotnost. Pri tem pa ne smemo zanemariti tudi motenj v oskrbi Žičarne s kvaliteto žice. Od načrta odstopajo v negativnem smislu tudi rezultati odpreme Valjarne žice in profilov in obrata Elektrode.

Podpredsednik PO za proces Božidar Bartelj

Zagotavljanje kakovosti je skrb nas vseh

Železarna Jesenice je delovna organizacija z zelo širokim proizvodnim programom po vrsti izdelkov in asortimentu jekel. Tehnološke poti za posamezne izdelke so zato zapletene, predelava pa večstopenjska.

Glede na navedeno je zagotavljanje kakovosti zelo zahtevno delo, ki ne bi smelo biti (kot je v naši železarni večkrat napačno mišljeno) odvisno samo od kontrole kakovosti oziroma sektorja tehnične kontrole, temveč od vseh zaposlenih. Za zagotavljanje kakovosti bi morali skrbeti tako delavci pri odpremi in za stroji, delovodje, vodje proizvodnje, tehnologji, obratovodje in direktorji kot poslovodni odbor, saj je njegova naloga oblikovati politiko zagotavljanja kakovosti v delovni organizaciji.

V še ne tako daljni preteklosti smo v Železarni proizvajali izdelke za kupce, ki so imeli zelo različne zahteve, pri čemer so bili tuji kupci praviloma bolj zahtevni. Spremenjeni ekonomski odnosi na domačem trgu so povzročili, da glede zahtevanega nivoja kakovosti bistvenih razlik med kupci ni več; lahko trdimo, da so postali domači kupci celo bolj zahtevni.

Kontrola kakovosti je v Železarni prešla različne razvojne stopnje. Deloma je bila organizirana pred vojno, po vojni pa je dosegla zavirljivo raven, predvsem po sodelovanju z mednarodnimi in domačimi nadzornimi organizacijami in ladijskimi registri.

Proizvodnja in kontrola kakovosti proizvodov, za katere imamo priznanje navedenih institucij, teče po njihovih predpisih in jih tudi v celoti izpolnjuje. Rezultat takega načina dela in kontrole kakovosti je visok nivo kakovosti jesenjskega jekla, poznan doma in na tujem. Takega ugleda delovna organizacija ne pridobi čez noč, ampak ga lahko doseže le z dolgotrajnim prizadevanjem delovne organizacije za zagotavljanje kakovosti. Svoj ugled pa lahko čez noč izgubi.

Zahtevnost tujih, predvsem pa domačih uporabnikov naših proizvodov, se je bistveno povečala, saj zahteve kupcev glede kakovosti presegajo s standardi predpisane tehnološke karakteristike. Ni problem ustreči zahtevam, podanim v enem od nacionalnih standardov, vendar je to za zahtevnejše kupce premalo, zato jim je treba zagotoviti tak nivo kakovosti, ki ustreza njihovim zahtevam.

Zagotavljanje tako visokega nivoja kakovosti bo mogoče le z organizacijo učinkovitega sistema kontrole kakovosti, katerega težišče dela bo moralo biti izogibanje napakam na proizvodnih in ne le njihov odkrivanje. V ta namen bomo poleg že obstoječe kolavdacije kontrole kakovosti organizirali še krožke kontrole kakovosti ter vpeljali samokontrolo v vseh proizvodnih obratih na delih in nalogah, kjer bo to mogoče. Poleg tega bo treba zagotoviti koordinirano delo in skladno sodelovanje vseh sodelujočih TOZD in obratov, sektorjev in služb.

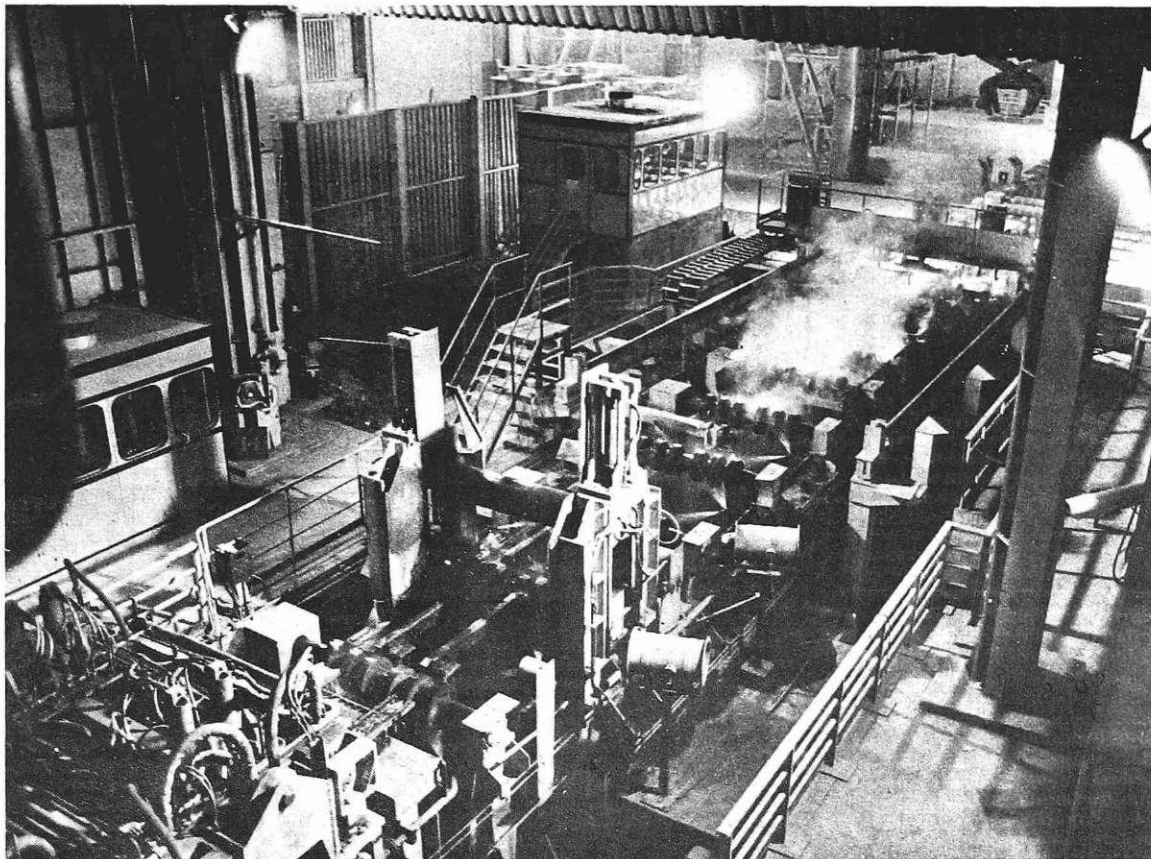
Kakšna je trenutna situacija v Železarni v zvezi z zagotavljanjem kakovosti? Če je število reklamacij pomemben pokazatelj nivoja kakovosti v delovni organizaciji, potem trenutno stanje ni najbolj ugodno. Število reklamacij v zadnjem času raste s stopnjo, ki je ne moremo več tolerirati. Zaskrbljujoče je dejstvo, da ne raste samo skupno število reklamacij, pač pa tudi število upravičenih reklamacij.

Analiza vzrokov napak, zaradi katerih kupci reklamirajo naše izdelke, kaže, da je vedno manj reklamacij zaradi skritih napak in neustreznih lastnosti naših izdelkov, vedno več pa je reklamacij zaradi površinskih napak. Delež teh napak se je od 26 % v prvem polletju 1987 povečal na 52,8 % vseh napak v prvem polletju 1988. Število reklamacij je visoko tudi zaradi dimenzijskih odstopanj in neustreznih mehanskih lastnosti, vendar se je število teh napak v primerjavi s preteklim letom zmanjšalo.

Vsa navedena odstopanja so posledica subjektivnih napak. Ne glede na to, ali gre pri tem za neodgovorno delo delavca pri stroji, slabo vzdrževane naprave ali kakršnekoli druge vzroke, dejstvo je, da bi nanje lahko vplivali in jih v večini primerov odpravili. Skrajni čas je, da v našo zavest prodre dejstvo, da ni več pomembno samo, da vlijemo šaržo in zvaljamo načrtovano količino valjancev, ampak da izdelamo in vlijemo šaržo v naročeni kvaliteti in zvaljamo valjance v zahtevani kvaliteti in dimenziji.

Ob dejstvu, da nimamo veliko nerešenih tehnoloških problemov, ostane samo zahteva, da proizvajamo proizvode take kakovosti, kakršne kupci od nas zahtevajo. Realizacija tega pa je naloga nas vseh.

Direktor STK mag. Klemen Hribar

Konti proga v Jeklarni 2 (foto I. Kučina)

Delavci kontiliva med zahtevami in možnostmi

V preteklem tednu smo v glasilu Železar že lahko prečitali, da sta se 19. julija na izrednem sestanku sestali 1. in 3. izmena kontiliva Jeklarni 2, ki sta izpostavili svoje zahteve zelo ostro in konkretno. Na sestanku je sodelovalo okoli 25 delavcev obeh izmen, obratovodja Emil Šubelj, predsednik OO sindikata Jeklarni 2 Savinjšek, predsednik delavskega sveta TOZD Talilnic Leon Vidic. V zapisniku so tudi zapisali, da je sestanek potekal mirno, demokratično in na kulturni ravni. Proizvodno delo ni bilo ovirano, od vodilnih delavcev Talilnic in Železarni pa so zahtevali odgovore do 27. julija. Zaradi preglednosti in aktualnosti njihove zahteve navajamo še enkrat:

1. Plače so realno vsak mesec slabše, saj ne sledijo niti naraščajočim življenjskim stroškom, kaj šele inflaciji. Za normalno delo zahtevajo

take osebne dohodke, s katerimi bo zagotovljeno tudi normalno življenje! Zahtevajo 50 % povečanje plač glede na junij, sicer bodo to dosegli na drug način.

2. Obremenitev osebnih dohodkov je vsak dan večja, zato zahtevajo 20 % znižanje prispevkov iz BOD, da bi tako tudi družbene dejavnosti in SIS delili usodo delavcev v tem težkem obdobju.

3. Ocenjujejo, da je tudi v novem sistemu nagrajevanja potrebno uveljaviti premije za uspešno in kvaliteto delo, saj samo s kaznovanjem delavcev ne bomo dosegli pravega učinka. V osebnem dohodku se mo-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Žičarna: Fluktuacija ni vzrok, ampak posledica

Pomanjkanje delavcev v Žičarni je v naši železarni že vrsto let zelo boleč problem, zato so delavci oddelka za industrijsko psihologijo naredili analizo možnih vzrokov fluktuacije v tem obratu.

Iz analize fluktuacije v Žičarni v letu 1987 izhaja, da je ta obrat po številu fluktuantov glede na poprečni stalež v samem vrhu in da največ delavcev odhaja iz tega obrata. Ta pojav ni nov, saj podobne ugotovitve izhajajo tudi iz vseh ostalih analiz fluktuacije od leta 1980 dalje. Te analize so industrijskim psihologom služile tudi za osnovo za letošnje analize fluktuacije v Žičarni, predvsem v oddelku žičarna 1.

Iz statistične analize, ki je zajela izobrazbo zaposlenih, starost, bolezensko odsotnost delavcev, dosežke pri preizkušnjah mehanske sposobnosti, splošne inteligentnosti in psihomotorike ter delovni staž in doseganje norme, povzemamo le nekatere rezultate, za katere lahko ocenimo, da so posledica velike fluktuacije delavcev. V Žičarni delajo predvsem mladi delavci, saj je 67,1 odstotka delavcev starih do 32 let. Povprečni delovni staž delavcev v žičarni 1 je osem let in pol, skoraj polovica delavcev pa ima do pet let delovnega staža (do dveh let 37%, od dveh do pet let 12,3%).

Rezultati statistične analize ponujajo zaključek, da na doseganje norme kot pokazatelja delovne uspešno-

sti, nobena od naštetih kategorij ne vpliva bistveno. Če torej problem

obravnavamo v smislu, da uspeh pri delu pogojujejo znanje, sposobnosti in motivacija posameznika, potem je rešitev le na področju motivacije. Z

(Nadaljevanje na 2. strani)

Komentar tedna

Ob zaključku meseca julija

Ugotavljanje rezultatov in analiza odstopanj je vedno koristna. Pove nam vse o vzrokih, napakah, neuresničenih obetih. In v primeru, če smo z rezultati zadovoljni, tudi o načinih in poteh, kako delati naprej. Rezultata samega pa taka analiza in ugotavljanje vzrokov odstopanj ne moreta spremeniti. Zaradi tega je še bolj potrebno, da pogledamo, kakšne so naše možnosti proizvodnje v mesecu avgustu.

Rezultati meseca julija kažejo na to, da smo načrtovano skupno proizvodnjo dosegli 97,7 %, odpremo pa 92,5 %. Torej tudi nekoliko nižje proizvodnje nismo uspeli v celoti narediti in odpremiti kupcem. Vzroki so v posameznih obratih različni. Glede na stanje naročil in možnosti prevoza ter potrebni vložni material in polizdelke pa lahko ugotovimo, da bi bil lahko rezultat bistveno boljši in da je bil v celoti odvisen od nas — delavcev Železarni.

Za mesec avgust imamo torej dobro startno osnovo v nedokončanih izdelkih, ki so ostali v obratih in čakajo na finalizacijo, in v dobrem izpolnjevanju programa proizvodnje v jeklarni. Potrebni pa bosta večja pozornost in prisotnost na delu, predvsem pa manj zastojev v proizvodnji.

Podpredsednik PO za proces Božidar Bartelj

Delavci kontiliva med zahtevami in možnostmi

(Nadaljevanje s 1. strani)

rajo odražati doseženi rezultati. Žalostno je tudi to, da nekateri delavci, ki delajo na tri izmene, ne zaslužijo dovolj, da bi pokrili naraščajoče življenjske stroške.

4. Očitno je, da so delavci kontiliva psihično in fizično preobremenjeni, saj stalen pritisk, ki ga je možno zaslediti v sredstvih javnega obveščanja v zvezi z Jeklarno 2 in tudi znotraj Železarne dodatno obremenjuje delavce, ki delajo na teh nalogah. Odgovornost za prodore na kontilivu je še toliko večja, ker mnogi, ki poizkušajo ocenjevati to delo, ne poznajo niti tehnologije niti zapletenih postopkov kontinuirnega vlivanja, pa vseeno pričakujejo, da bodo delavci delali brez napak in več kot predvidevajo strogi normativi. Tudi v drugih organizacijah tovrstne proizvodnje v Evropi prihaja do določenega števila prodorov, kateremu se približujemo tudi pri nas. Kakršnakoli primerjava s plačo pa na tem mestu sploh ni primerna niti možna.

5. Težko delo tudi ob novih napravah ni povsem odpravljeno, zato zahtevajo, da strokovna komisija za benificirano delovno dobo, ki je že pregledovala delovna mesta, končno pove, kaj in kje, predvsem pa, kdaj se bo to uredilo. Tudi otežkočenega dodatka nimajo, zato zahtevajo, da se vsem, ki delajo na takih delih, uvede dodatek na težavnost dela.

K tem zahtevam lahko dodamo še zahteve in ugotovitve s sestankov SDS, na katerih so delavci poleg že izpostavljenih problemov opozorili še na druge pomanjkljivosti, ki motijo delavce pri njihovem odgovornem in napornem delu, ki mnogokrat traja kar okoli 9 ur. Iz istega razloga so že predlagali (pa še nihče i reagiral), da bi bil za nočno izmeno čas odhoda avtobusa izpred Čufarja ob 21.15, tako da bi ti sodelavci lahko pravočasno prevzeli naloge na delovnem mestu, kjer delo neizprosno teče iz minute v minuto. Avtobus ob 22. uri pa bi moral voziti tudi do Hrušice. Na teh sestankih so opozorili tudi na neznosno vročino v poletnih mesecih, katero povečuje tudi rezanje svinj, kar bi bilo potrebno rešiti čimprej.

Sindikar v talilnicah je pravilno reagiral in je v sodelovanju z delavci kontiliva zbral in zabeležil njihove zahteve, ki so posledica nakopičenih težav v tem delu jeklarne. Zahteve so vzpodbudile pridobivanje odgovorov in ustreznih rešitev pri vseh odgovornih delavcih in ustreznih službah, ki so svoje odgovore podkrepile tudi s podatki. Odgovori so bili zbrani pravočasno in posredovani na skupnem sestanku delavcev kontiliva 27. julija, tako kot je bilo zahtevano. Še pred tem je zahteve kontiliva obravnaval tudi strokovni kolegij. Predsednik poslovnega odbora in predsednik konference osnovnih organizacij sindikata Železarne sta tudi na seji delavskega sveta Železarne informirala delegate in ostale prisotne o zahtevah delavcev kontiliva. V svojih zahtevah opozarjajo tudi na uvedbo dodatnega nagajevanja povsod tam, kjer so z ukrepi za povečano odgovornost predvidene samo kazni. Tako bodo zaostreni ukrepi, ki so jih že sprejeli delavski sveti, dopolnjeni tudi z možnostjo pridobivanja ustreznih nagrad za dosežene rezultate, kar je nedvoumno zelo pomembno.

Na osnovi zbranih podatkov strokovnih služb ter veljavne zakonodaje je na skupnem sestanku SDS kontiliva Janez Biček objektivno ocenil možnosti za njihovo uresničevanje. Nakazal je kratkoročne in dolgoročne rešitve, ki so pogojene tudi z boljšim delom Jeklarne 2. V razpravi so sodelovali tudi podpredsednik po-

slovnega odbora Božidar Bartelj, predsednik sindikalne konference TOZD Talilnice Miro Ličof in predsednik izvršnega odbora konference osnovnih organizacij sindikata Železarne Edo Kavčič, ki so poizkušali pojasniti nekatera odprta vprašanja.

Nezadovoljstvo z osebnimi dohodki se je po majskih ukrepih povečalo predvsem v tistih delovnih organizacijah, ki poslujejo z izgubo. Tudi Železarna je uvrščena med nje, zato je rast osebnih dohodkov urejena z zakonom o začasni omejitvi razpolaganja z delom družbenih sredstev za BOD (Uradni list SFRJ/31) in temelji na osebnih dohodkih, ki so bili izplačani v letu 1987. Tako zakon določa rast osebnih dohodkov z naslednjimi indeksi: 139 za obdobje januar — junij, 132 za obdobje januar — september in 119 za obdobje januar — december v primerjavi z istim obdobjem v letu 1987. Če bi se dosledno držali indeksov rasti osebnih dohodkov, bi glede na dosežene osebne dohodke v lanskem letu le-ti povzročili velika nihanja OD v letošnjem letu, zato je na osnovi številnih pobud iz gospodarstva in sindikata prišlo do sprememb, ki so zagotovile skladnejšo rast osebnih dohodkov skozi celo leto.

Na SOZD SŽ se je za vse članice slovenskih železarn pripravil in sprejel predlog o triodstotni kontinuirni rasti osebnih dohodkov do konca leta in v okviru, ki ga dopušča zakon. Okoli triodstotna rast mesečnega osebnega dohodka je bolj sprejemljiva kot predvidena nihanja iz tromesečja v tromesečje, vendar pa to problema osebnega dohodka ne rešuje. Osební dohodki so glede na naraščanje cen preizkusi, zato bo moralo priti do korenitih sprememb, saj takega zaostajanja osebnih dohodkov za rastjo življenjskih stroškov objektivno ni mogoče prenesti.

V naši železarni smo se med prvimi v Sloveniji dogovorili na delavskih svetih že v prejšnjem mesecu, da mora najnižji osebni dohodek v Železarni za normalne rezultate in polni delovni čas znašati 330.000 din, oziroma najmanj toliko, kolikor bo znašal življenjski minimum, ki ga bo vsake tri mesece izračunaval republiški sindikat. Takega sporazuma med udeleženci družbenega dogovora, gospodarsko zbornico in sindikatom še ni, vendar je očitno, da je v tem času potrebno zaščititi delavce z najnižjimi dohodki, ki so v najtežjem položaju. Majhna uravnilovka sicer moti, vendar jo kaže v teh pogojih začasno sprejeti, sčasoma pa z določenimi organizacijskimi spremembami odpraviti. V izplačilu za junij so sklepi delavskih svetov TOZD in DSSS že upoštevani. V Jeklarni 2 je, razen čistilk, ki so na najnižje vrednotenih delovnih mestih, še sedem delavcev, ki so kljub izjemnemu delu nekoliko zaostali za povprečjem osebnih dohodkov. Žal so te primerjave v drugih obratih še slabše.

Naša strokovna služba je pripravila tudi primerjavo rasti osebnih dohodkov v Železarni z rastjo življenjskih stroškov. Iz podatkov je razvidno, da so življenjski stroški v Sloveniji za obdobje januar — junij 1988 v primerjavi z istim obdobjem lanskega leta porasli za 195,7 %, medtem ko smo v Železarni v istem obdobju lahko povečali osebne dohodke le za 188,8 %. Tu komentar ni več potreben, saj je očitno, da v veljavnih zakonskih okvirih ne bo več možno najti ustreznih rešitev, zato za zdaj četrtletje upravičeno pričakujemo oziroma zahtevamo spremembe tudi v zakonskih omejitvah.

Delno rešitev prinaša predlog poslovnega odbora, ki ga je pospešil tudi sestanek SDS kontiliva. Gre za skrajno možnost, da se osebni dohodek za mesec julij na račun pričakovanih boljših rezultatov v zadnjem tromesečju poveča za 8 %, s čimer bi vsaj nekoliko zmanjšali zaostajanje osebnih dohodkov za OD v gospodarstvu Slovenije. Glede na pričakovano rast življenjskih stroškov v jesenskih mesecih smo na sindikatu Železarne predlagali, da se preveri tudi možnost izplačila enotnega dodatka za vse delavce Železarne v višini 200.000 din. Če bomo ta sredstva lahko ustvarili in zagotovili, bo to ena od najbolj učinkovitih oblik pomoči našim sodelavcem, ki bodo v jesenskih mesecih morali pokriti tudi stroške za ozimnico in stroške za šolske potrebe svojih otrok.

Prispevne stopnje iz bruto osebnih dohodkov vedno bolj obremenjujejo naš OD. V zadnjem mesecu so se v jeseniški občini prispevne stopnje povečale za 1,57 %, tako da znašajo vsi prispevki že 42,76 %. Takih obremenitev in dvomljivih postopkov za povečanje prispevnih stopenj ne moremo več sprejemati, zato je potrebno obremenitve zmanjšati na razumno mero, spreminjanje prispevnih stopenj pa zaupati delavcem v združenem delu.

V teh kriznih časih in ob nizkih osebnih dohodkih je potrebno vso porabo skrajno racionalizirati, politika nagajevanja v občini pa mora biti odvisna od uspešnosti poslovanja in nagajevanja v delovnih organizacijah. Ta predlog naši delegati posredujejo skupščini občine Jesenice preko zbora združenega dela.

Vprašanje benificirane delovne dobe je odprto tudi še v nekaterih drugih obratih, zato je delavski svet Železarne na zadnji seji imenoval komisijo, ki bo zbrala vse potrebe v naši Železarni, jih uskladila, nato pa posredovala skupščini pokojninske invalidskega zavarovanja Slovenije. Čeprav smo z Jeklarno 2 veliko prispevali k odpravljanju zdravju škodljivih delovnih mest, je očitno, da so še vedno delovna mesta, ki jih moramo čimprej rešiti z benificirano delovno dobo. Pri urejanju tega vprašanja je treba upoštevati ugotovitve strokovne komisije, ki je že pregledovala in ocenjevala delovna mesta v Jeklarni 2.

(Nadaljevanje s 1. strani)

znanjem in sposobnostmi namreč k delovni uspešnosti ne bi mogli več veliko prispevati, ker je bilo ob strogi selekciji delavcev in internim izobraževanjem to že izvedeno.

Zaključke analize je potrdil tudi kadrovik za Žičarno, Oto Pestotnik, ki je tudi sam dvajset let delal na tem področju. Pomanjkanje žičarjev je samo posledica nerešenega bistvenega problema — motivacije oziroma nagajevanja. Delo žičarja je namreč zelo zahtevno in odgovorno, za delo na večjih strojih in za več kvalitete pa so potrebne dolgoletne izkušnje. Tudi ritem dela je za tiste delavce, ki imajo individualno normo, zelo naporen, saj morajo biti stalno pri stroju; izkoristek delovnega časa na teh delih je od sedem do osem ur. Da je delo žičarjev zelo naporno, dokazuje tudi to, da sta od trinajstih delavcev letos odšla v pokoj redno samo dva, vsi ostali pa so se predčasno upokojili. Osební dohodek žičarjev je med najnižjimi v Železarni, zato tako množično odhajanje delavcev niti ni presenetljivo. Tako plačilo, kot ga dobijo v Žičarni za težko in normirano delo, lahko dobijo kjerkoli v Železarni za veliko lažje delo. Posledica tega je, da se vsako leto v Žičarni 1 zamenja skoraj tretjina zaposlenih.

Na kadrovskem sektorju si že vsa leta prizadevajo, da za Žičarno kadrujejo najbolj primerne delavce, ki jih izbirajo po zelo strogih merilih (zdravstveno in psihofizično stanje ter ročne in mehanskomotorične spretnosti). Žičarni bi lahko ponudili veliko več delavcev, ki v drugih obratih predstavljajo višek, vendar so po strogih merilih kadrovskega sektorja le redki posamezniki sposobni opravljati odgovorno in težko delo žičarja. Za novospregate delavce sedaj skrbita dva inštruktorja, ki delavce usposablja za delo na žičarskih strojih. Usposabljanje poteka vsak dan in na večih različnih stro-

Delavci kontiliva so opozorili na najbolj žgoče probleme na miren in dostojen način. Na svoje delo so ponosni in ga radi opravljajo, zahtevajo pa, da so zadeve, povezane z njihovim delom, urejene in da za svoje delo prejema take osebne dohodke, ki bodo ustrezali njihovemu napornemu in odgovornemu delu in ne bodo samo socialna kategorija. Po svojih najboljših močeh so pripravljeno narediti vse, da bi čim bolj opravili svoj del nalog v naši Železarni, kar so zapisali tudi v zapisniku SDS. Vendar tudi zahtevajo.

Menimo, da je takih skupin, obratov, sektorjev v naši Železarni še več, saj nas prav pripadnost delovnemu kolektivu lahko poveže za odlo-

čen spopad in odpravo notranjih slabosti. Vendar pa bomo hkrati terjali tudi hitrejšo reševanje vseh drugih delovnih, poslovnih in družbenih problemov in zahtevali take osebne dogodke, ki bodo primeren motiv za premagovanje težav ter uspešnejše in učinkovitejše poslovanje naše železarne.

Če bomo zahteve in potrebe delavcev razumeli tako, potem od vseh odgovornih pričakujemo, da se bodo vsa odprta vprašanja reševala hitro in uspešno, predvsem pa v zadovoljstvo delavcev, kar bi se nedvomno odrazilo tudi pri naših poslovnih rezultatih.

Predsednik
KOO sindikata
Železarne Jesenice
Edo Kavčič

objavljamo razpis nagrad in priznanj za dosežke na področju inovacijske in razvojno-raziskovalne dejavnosti za leto 1988

Nagrade in priznanja se podeljujejo:

1. Novatorjem množične inventivne dejavnosti za inovacijske dosežke (to so: izumi, modeli, vzorci, tehnične in druge izboljšave, koristni predlogi itd.).
2. Razvojnim, strokovno vodstvenim in vodstvenim delavcem za pomembne dosežke pri razvijanju in uvajanju novih izdelkov, novih tehnologij, nove opreme in napredne organizacije v proizvodnji in poslovanju.
3. Raziskovalcem za pomembnejša raziskovalna dela v okviru ali za potrebe organizacij združenega dela občine Jesenice ali za potrebe občine ali mesta kot družbenopolitične skupnosti.
4. Učencem srednjih in osnovnih šol občine Jesenice ter ostali mladini v občini Jesenice, ki je organizirana v šolski ali izvenšolski dejavnosti, družbenih dejavnostih in tehniški kulturi.

Na razpis se lahko prijavijo posamezniki ali skupine iz občine Jesenice ali drugi, ki so opravili raziskovalna dela in inovacije za potrebe organizacij združenega dela občine Jesenice ali za potrebe občine kot družbenopolitične skupnosti.

Prijava naj vsebuje:

- osebne in splošne podatke avtorja,
- zadovoljivo dokumentacijo predloga (risbe, načrte, fotokopije, opis elaborata in podobno),
- podatke za ocenjevanje predloga (gospodarska korist ali rezultat raziskovalnega dela, uporabnost, izvirnost, pogoji nastanka),
- število realiziranih predlogov (prijavitelji pod številko 2).

Prijave sprejemamo do 10. septembra na naslov:

Raziskovalna skupnost občine Jesenice, Titova 65, p. p. 21.

Žičarna: Fluktuacija ni vzrok, ampak posledica

(Nadaljevanje s 1. strani)

jih, saj en žičar v enem tednu dela tudi na več kot treh različnih strojih. Pri taki fluktuaciji, ko se delavci tako hitro in množično menjajo, je tudi usposabljanje delavcev zelo težko. Zaradi pogostega in velikega dotoka novih delavcev so inštruktorji preobremenjeni, lahko pa je ogrožena tudi varnost delavcev.

Delavci kadrovskega sektorja so prav za Žičarno naredili največ, kar morejo, vendar pa motivacija oziroma nagajevanje žičarjev ni njihova pristojnost. Kadrovske težave žičarjev rešujejo na kadrovskem sektorju vsak dan skupaj z vodstvom obrata in temeljne organizacije. Ob veliki meri medsebojnega razumevanja in strpnosti vsakodnevne težave dokaj dobro rešujejo, dolgoročno pa problema ne morejo rešiti samo delavci kadrovskega sektorja. Čeprav v CSUI učence vsako leto izobražujejo za žičarje in jih usmerjajo v te poklice, zanimanja ni veliko — delo žičarjev je preveč težko in premalo plačano, pa tudi možnosti za napredovanje niso velike.

Kako kritično je odhajanje delavcev iz Žičarne, lahko ponazorimo tudi s številkami. Lani je bilo v celem letu v Žičarni predvsem za žičarje sprejetih 44 novih delavcev, še v istem letu pa jih je odšlo 36. Letos pa je bilo že v prvem polletju iz obratov Železarne in štipendistov v Žičarno sprejetih že 38 delavcev (v Žičarno 1, ki je najbolj problematičen oddelek, jih je odšlo 30). Kljub stalnemu dotoku novih delavcev imajo v Žičarni še vedno 12 delavcev manj, kot je predvideno za načrtovan obseg proizvodnje.

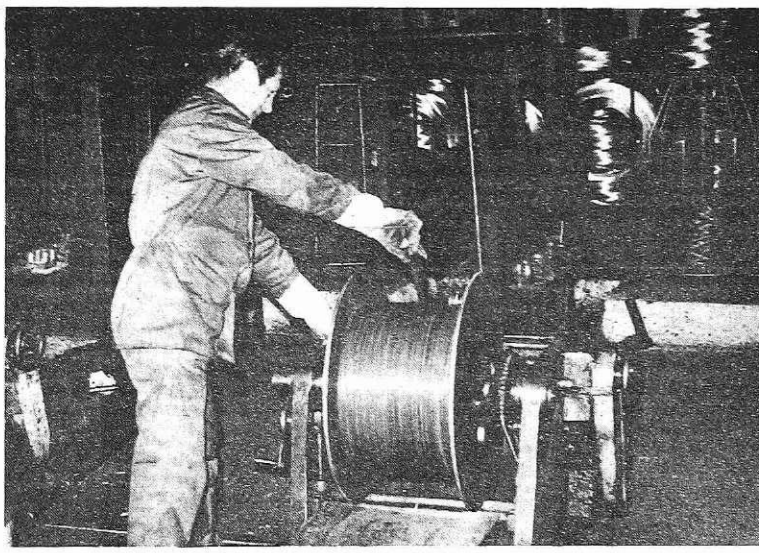
Problem pomanjkanja žičarjev v naši železarni neuspešno rešujemo že deset let, predvsem zato, ker celotna vodstvena struktura in nekatere strokovne službe niso storile vsega, kar bi morale. Osnovni vzrok za množično odhajanje delavcev je individualna norma in z njo pogojena velika odgovornost in tveganje posameznika. Individualne norme so zelo

visoke in so enake kot v tujini, osebni dohodek pa je glede na težavnost in odgovornost dela zelo majhen. Veliko žičarjev, predvsem mladih, ki nimajo dovolj izkušenj, norme ne dosega, zato so nad osebnim dohodkom toliko bolj razočarani. Tudi večina starejših delavcev individualne norme ne dosega, zato so pokojnine žičarjev praviloma zelo nizke. Ker napredovanje na delovnem mestu še ni zaživel, žičarji nimajo veliko možnosti, da »popravijo« svoj osebni dohodek.

Čeprav je pomanjkanje žičarjev že dolga leta velik problem, je to le eden od problemov temeljne organizacije Okrogli program in obrata Žičarna. Velik problem je namreč tudi pomanjkanje kvalitetnega vložka, ki posredno vpliva tudi na to, da je v Žičarni potrebnih več delavcev. Pomanjkanje žičarjev torej lahko rešujemo tudi s spreminjanjem tehnologije — če bi bila Valjarna žice in profilov tehnološko drugače opremljena (velikost kolotov žice), bi bilo delo žičarjev bistveno lažje, število zaposlenih v Žičarni pa bi se lahko zmanjšalo za petino.

Analiza možnih vzrokov fluktuacije v Žičarni poudarja, da je možna rešitev tega problema pozitivna motivacija oziroma boljše nagajevanje žičarjev. V zadnjih dveh mesecih je osebni dohodek žičarjev zaradi drugačnih osnov sicer nekoliko boljši, vendar še vedno ne ustreza zahtevnosti, odgovornosti in težavnosti njihovega dela. Izdelki Žičarne so zelo iskani in cenjeni, zato ima ta obrat veliko prihodnost; nova lučilnica pa je prispevala k boljšim delovnim pogojem in k večji kvaliteti lužene žice. Ker Žičarna s svojimi izdelki oskrbuje najbolj pomembne končne obrate v naši železarni in ima tudi na trgu velike možnosti, bi morale biti pomanjkanje žičarjev problem celotne železarne. In tako bi ga morali tudi reševati.

Lilijana Kos

V Žičarni (foto: I. Kučina)

Odbora za gospodarstvo

Delovna skupnost skupnih služb

Odbor za gospodarstvo pri delavskem svetu Delovne skupnosti skupnih služb je imel 14. julija deveto sejo. Udeležilo se ga je devet članov, dva sta bila neopravičeno odsotna.

V prvi točki dnevnega reda je odbor ugotovil, da je bila večina sklepov prejšnje seje izvršena. V tretji točki dnevnega reda je odbor zadolžil Kadrovske sektor, da pripravi predlog nagrajevanja izobraževanja v popoldanskem času in ga še ni dobil. Predstavnik oddelka za nagrajevanje je tudi povedal, da je v pripravi predlog, ki naj bi uredil nagrajevanje v oddelku kvalitete kontrole, ko se za specifično delo (namenska proizvodnja) v rednem delovnem času plačujejo nadure.

V drugi točki dnevnega reda je odbor obravnaval predlog novega cenika računalniških storitev ERC. Glede na dosedanja cenik, ki je v veljavi od 1. aprila 1988, so predlagane cene za polovico višje. Odbor se je strinjal z novimi cenami in zato predlagal delavskemu svetu delovne skupnosti, da ga sprejme z veljavnostjo od 1. avgusta 1988.

V tretji točki dnevnega reda je odbor obravnaval nadurno in pogodbeno delo. Pregledal je stanje nadurnega dela v delovni skupnosti za mesec junij in ugotovil, da se je število nadur v primerjavi z mesecem majem malenkostno zmanjšalo. Obravnaval je tudi analizo nadurnega dela, ki jo je na njegovo pobudo pripravil oddelkec za nagrajevanje. Kljub rezultatom analize, ki so vzpodbudni, je odbor menil, da si je treba še naprej prizadevati za čim manjši obseg nadurnega dela, ker še nismo dosegli načrtovanega števila delavcev. Splošno varnostno službo je treba čimprej reorganizirati, ker ima še vedno največ nadurnega in pogodbenega dela. Kot nadurno delo se obvezno priznavajo samo dejansko opravljene ure, za ostalo naj se uvedejo nagrade ali druge vrste stimulacije. Odbor je sprejel tudi sklep, da bo to analizo posredoval odboru za gospodarstvo pri delavskem svetu Železarne in delavskemu svetu delovne skupnosti skupnih služb.

NK

TOZD Družbeni standard

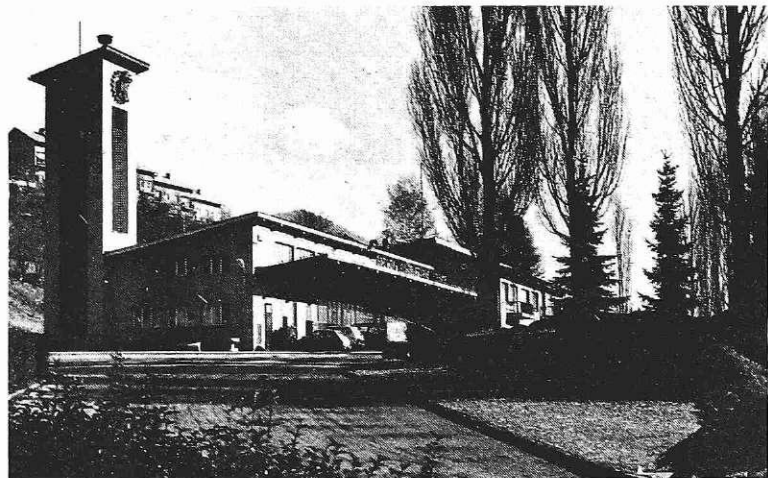
Odbor za gospodarstvo v TOZD Družbeni standard je na 2. seji, dne 1. julija, obravnaval poročilo o kontrolnem tehtanju salam (ugotavljanje kila), poročilo o odpisih toplega obroka po delilnicah od 1. januarja do 30. aprila, poročilo o nadurnem delu v maju in juniju, seznanil pa se je tudi z informacijo o zmanjšanju števila ležišč v samskih domovih.

Odbor priporoča, da se evidenca o odpisanih toplih obrokih še vodi in da se izdela program predhodnega naročanja (doslej je bilo že več poskusov, a niso uspeli). Odpisov toplih obrokov v navedenem obdobju ni bilo v delilnicah v Jeklovleku in ŽIC, največ jih je bilo v delilnici na Beli (od 27.290 jih je bilo odpisanih 200), v Jeklarni 1 jih je bilo od 38.150 obrokov odpisanih le 131. Odbor meni, da se je število odpisanih toplih obrokov občutno zmanjšalo, ker se manj delavcev zunanjih delovnih organizacij hrani v delilnicah.

V informaciji o zmanjšanju števila ležišč v samskih domovih je navedeno, naj bi se stanovalci samskega doma na Plavžu postopno preselili v samski dom Sava in v dom na Ruparjevi 5. Samski dom Plavž naj bi postopoma prenesli v stanovanjski fond Železarne in ga v okviru finančnih možnosti preuredili v stanovanja. Stanovalci samskega doma na Plavžu (samo v sobah z eno posteljo) imajo v prihodnje v sobi lahko hladilnik, vendar je lastnik hladilnika dolžan prispevati za stroške elektrike mesečno po 5000 din.

Odbor je krajevni konferenci SZDL Sava Jesenice pomagal pri praznovanju krajevnega praznika z dvema zabojema piva, jeseniški balinarski klub je podprl tudi ZSMS, ki bi v njih uredila klubske prostore, in Restavracija ŽJ, ki bi v njih organizirala gostinske dejavnosti. TOZD Družbeni standard se s sektorjem inženiring že dogovarja o predračunu.

Vlogo občana, ki bi rad v prostorih bivšega kina Plavž uredil svoje poslovne prostore, je odbor zavrnil. Interesenta sta namreč tudi ZSMS, ki bi v njih uredila klubske prostore, in Restavracija ŽJ, ki bi v njih organizirala gostinske dejavnosti. TOZD Družbeni standard se s sektorjem inženiring že dogovarja o predračunu.

Gasilski dom Železarne (foto: Irena Kučina)

nu za preureditev prostorov. Strokovnim službam v TOZD odbor priporoča, da ob morebitni preureditvi upoštevajo tudi interese ZSMS ŽJ. CSI-BL

Radovljški mladinci na delovno akcijo

Na mladinsko delovno akcijo Go-ričko 1988 je iz Radovljice odšla mladinska delovna brigada Stane Žagar. V njej je dvajset brigadirjev, katerim se je pridružil pet mladih iz prijateljske občine Svilažnac. Ob odhodu na enomesečno akcijo jih je pozdravil in jim zaželel velikih delovnih uspehov predsednik skupščine občine Radovljica ing. Marko Bezjak. JR

Železarski globus

Alžirija

V Alžiriji primanjkuje predvsem okroglih železarskih izdelkov. 30 odstotkov povpraševanja po teh izdelkih krijejo danes z uvozom iz vsega sveta. Zato so se pri državni železarski družbi Sider odločili, da bodo povečali proizvodne zmogljivosti predvsem za te izdelke. Najprej bodo povečali proizvodnjo železarne El Hadjar z 2 na 2,5 mio ton, valjarni Barika in Bellara pa bosta skoraj podvojili svoje proizvodne zmogljivosti. Prvi rezultati naj bi bili vidni že okrog leta 1990, ko naj bi občutno znižali uvoz okroglih železarskih izdelkov.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

OD 8. DO 14. AVGUSTA

8. avgusta, Drago FINŽGAR, Valjarna žice in profilov, Begunje 128/b, ☎ 73-831.
9. avgusta, Marin GABROVŠEK, poslovodni odbor, Bled, Ribenska 8/c, ☎ 78-157.
10. avgusta, Milan GARTNER, Livarna, Bohinjska Bistrica, Nomenj 34.
11. avgusta, Vitomir GRICAR, Valjarna debele pločevine, Jesenice, Titova 2, ☎ 81-279.
12. avgusta, Jernej HOČEVAR, prodajni oddelek, Jesenice, Kejžarjeva 38, ☎ 82-118.
13. avgusta, Klemen HRIBAR, sektor tehnične kontrole, Jesenice, Udarina 5, ☎ 83-901.
14. avgusta, Anton KELVIŠAR, Žičarna, Jesenice, Cesta na Golico 16, ☎ 82-475.
Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.
V času dežurstva je dežurni dolžan opraviti obhod po železarni, svoje pripombe vpisati v dežurno knjigo ter o tem ob predaji dežurstva poročati podpredsedniku poslovodnega odbora.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 8. 8.	Igor Logar	Alojz Slivnik
Torek — 9. 8.	Janez Vehar	Anton Kavčič
Sreda — 10. 8.	Sašo Dolžan	Klavdij Mlekuz
Četrtek — 11. 8.	Milan Ravnik	Karel Koblar
Petek — 12. 8.	Jože Cej	Dušan Šmid
Sobota — 13. 8.	Franci Zupancič	Damjan Gasar
Nedelja — 14. 8.	Ivan Šenveter	Janez Otrin

Služba obratne ambulante

Od 8. do 13. avgusta bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik in III. obratna ambulanta — dr. Alenka Kralj — Odar.
POPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek.
V soboto, 13. avgusta, samo dopoldne: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek.
ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar.
III. zobna ambulanta je zaradi boleznih terapevta zaprta.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta je zaradi rednega letnega dopusta zaprta.
V soboto, 13. avgusta, je zobna ambulanta zaradi letnega dopusta zaprta.
V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.
Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekinjeno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

6. in 7. avgusta, Borut VEBER, Jesenice, C. revolucije 11, ☎ v službi 83-281.
Dežurni Vatrostalne je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Dopisujte

Pregled sestankov SDS

SDS kontiliv 1 in 3 v JEKLARNI 2 so na sestanku 27. julija v skladu s svojo zahtevo, ki so jo postavili na izrednem sestanku 19. julija, dobili odgovore na vprašanja. Sestanka so se udeležili tudi podpredsednik poslovnega odbora, direktor TOZD Talilnice, in predsednik konference osnovnih organizacij sindikata. Pričakovanja delavcev kontiliva so se le delno izpolnila: »s povečanjem osebnih dohodkov za osem odstotkov in z uvedbo otežkočenih dodatkov, kar je lahko«, kot sami ugotavljajo, »urejeno na kratke roke«.

Odbor za gospodarstvo Železarne je na seji 6. julija obravnaval analizo pogodbenih razmerij Železarne Jesenice s tujimi izvajalci, ki jo je kadrovske sektor izdelal že v začetku meseca januarja. Vsebinske sestankov, kot je bil ta, ki so ga sklicali delavci kontiliva, se namreč ne bi smela skriti le na postavljanje mezdnih zahtev. Priložnost bi bilo izkoristiti za osvetlitev vseh tistih vzrokov, ki vplivajo na uspešnost podjetja — s tem pa tudi na osebne dohodke — od administrativnih ukrepov v federaciji do organizacije dela in ekonomsko-pravnega reda v podjetju. Če je res, da znatraj železarne lahko vplivamo le na eno tretjino vzrokov za izgubo, potem je takšna ugotovitev (povzemam po zapisniku SDS kontiliv 1 in 3) nekoliko naivna: »Kaj narediti? Najprej z dobrim delom v vsej Železarni odpraviti izgubo, ki se vleče že 18 mesecev. To se kaže že v juniju, ko se izguba ne povečuje več; s takim delom lahko do konca leta izgubo odpravimo. Brez doseganja dobrih rezultatov pa to ne bo mogoče. Med drugim je treba izvajati tudi ukrepe za sanacijo, za katere smo se opredelili.«

Toda kaj nam pomaga, če se še tako trudimo in pridno polnimo vreče, če smo pozabili zakrpati luknje?

Prav na eno takšnih lukenj nas opozarja omenjena analiza, ki ima sicer naslov Proučitev pogodbenih razmerij ŽJ s tujimi izvajalci, ugotovitev pomanjkljivosti v okviru teh razmerij in možen način urejanja medsebojnih razmerij v bodoče. Ugotovitve, do katerih je prišla posebna komisija po izbruhu raznoraznih govoric v lanskem jeseni, kažejo na to, da bo treba z vso resnostjo poprijeti tudi na drugih področjih organizacije, ne le v proizvodnji. Zaradi obširnosti analize (23 tipkanih strani) naj navedem le nekaj kritičnih ugotovitev:

Posli s tujimi izvajalci (OZD in obrtniki) segajo v milijarde novih dinarjev (samo OZD smo lani v prvih devetih mesecih izplačali približno 11 milijard). Spekter sodelovanja je, kot ugotavlja komisija, obširen in pester in je v preteklosti dobil skoraj nenehno razsežnost. Razmerja s tujimi partnerji smo marsikje sprivatizirali. Milijardne posle sklepajo pravno nepristojne osebe. Vedno bolj so tudi izvajalci prevzemali nekatera dela, ki so jih prej opravljali železarji, in to za večje denarje kot naši delavci. Pogodbe pri sklepanju razmerij so bile redkost. Odnos med železarno in izva-

jalcem se je najpogosteje realiziral le preko naročila oziroma delovnega naloga. Največji tabu oziroma skrivnost predstavljajo IV in AZ sredstva. Sistemske kontrole tu praktično ni...

Potem, ko navede nekaj splošnih primerov, komisija zaključuje, »da smo (bili) tolerantni spremljevalci vrste nepravilnosti, predvsem v smislu opuščanja potrebnih pravnih in ekonomskih opravil«. Ko analizira posamezne primere poslovanja z obrtniki — komisija izrecno poudarja, da se svoje naloge ni lotila v svojstvu preiskovalnega sodnika — prihaja med drugim tudi do takšnih ugotovitev: »... to pa je podatek, ki mu dejansko ne gre verjeti in kaže na to, kar je tudi splošen pojav, da je kontrola opravljenega dela, vodenje delovodnikov in podpisovanje računov na takšni stopnji, ki je v nasprotju z dobrim gospodarjenjem in vsakršno poslovnostjo.« Ali pa, v drugem primeru: »Menimo, da je celoten postopek popolnoma absurd in ozirom na dejstvo, da je naročnik, prevzemalec, izvoznik materiala, podpisnik čeka ter obrtnik, ki opravi storitev ter izstavi račun, s katerim bremeni železarno, ena in ista oseba.«

Ob nenehnem poudarjanju zahtev po izboljšanju delovne in tehnološke discipline ter ponavljanju parole Več in bolje delati, je skrajno brezskrben odnos samoupravnih organov do tovrstnih ugotovitev — zadovoljujejo se (podobno kot ob poročilih službe družbenega knjigovodstva) z informacijami o stanju — popolnoma nerazumljivo. Po drugi strani pa pobud oziroma kolektivne akcije s strani delavcev oziroma samoupravnih delovnih skupin za odpravo slabosti in nepravilnosti, ki se kažejo v različnih delih delovne organizacije, od istih neinformiranih, slabo informiranih ali celo dezinformiranih (govornice) delavcev in SDS ni mogoče pričakovati. To je dodaten razlog, s katerim lahko, ob siceršnjem padanju življenjskega standarda in izgubljanju socialne varnosti, pojasnimo vedno večjo redukcijo samouprave na vse bolj izrazite mezdne zahteve.

Seveda se tisti, ki daje pojasnila v zvezi z osebnimi dohodki, ne more izogniti širšemu spektru vprašanj, ki določajo politiko in višino osebnih dohodkov. To je razvidno tudi iz odgovorov direktorja TOZD Talilnice na zahteve z izrednega sestanka delavcev kontiliva. Najprej je opozoril na zakon o začasnem omejitvi razpolaganja z delom družbenih sredstev za BOD ter pojasnil, da bodo morale biti v juliju, avgustu in septembru izplačane akontacije na račun zadnjih mesecev leta, da bi izvedli načrtano projekcijo rasti BOD (približno 3 % mesečno). Indekse rasti lahko korigiramo le, če dosežemo večjo stopnjo akumulativnosti kot je bila dosežena v enakem obračunskem obdobju v isti ali sorodni panogi gospodarstva. Možno je tudi osem odstotno povečanje plač na račun primerjav med zadnjimi meseci lanskega in letošnjega leta, vendar je pogoj za takšno povečanje dobro delo. Direktor TOZD Talilnice je prikazal tudi primerjalne podatke po mesecih in povprečno za letošnje prvo polletje, glede rasti osebnih dohodkov v Železarni. Jeklarni 2 in rasti življenjskih stroškov. Ti podatki kažejo, da življenjski stroški prehitevajo plačo v Jeklarni 2 za približno 8 % (indeks rasti OD v letošnjem prvem polletju v železarni znaša

188,8, v Jeklarni 2187,9, življenjski stroški pa so porasli z indeksom 195,7).

Podal je tudi pojasnilo v zvezi s prispevnimi stopnjami iz BOD in predlagal, da se v jeseniški občini izdela družbeni dogovor, ki bi vezal politiko nagrajevanja nadgradnje v občini na stanje gospodarstva. Pobudo naj bi dali delegati v zboru združenega dela.

Omenil je, da bo predlog za penalizacijo dela in nagrajevanje za vse obrate glede na izpolneno, prodore in 2 A kvaliteto pripravljen za strokovno obravnavo v začetku avgusta. Premije so bile ukinjene, ker so izgubile svoj pomen, uveden pa je bil nov način nagrajevanja, s katerim so največ pridobili delavci, ki delajo na štiri izmene. Z OD najbolj zaostajajo delavci, ki delajo na eno izmeno, pojavlja se problem nagrajevanja strokovnjakov. S podatki je tudi dokazal, da je bilo v Jeklarni 2 doseganje variabilnega dela višje kot v ostalih delih Železarne. Sicer pa se sistem nagrajevanja dograjuje (novi sporazum bo v celoti začel veljati 1. januarja 1989), pri tem dograjevanju pa sodeluje tudi delavec iz njihove TOZD. V mesecu juniju je le 7 delavcev, ki delajo na štiri izmene, zaostajalo za povprečjem železarne, vendar največ za 68.000 din (12 %). S posebno tabelo je pojasnil tudi tesno povezavo med osebnimi dohodki in proizvodnimi rezultati v Jeklarni 2 in Železarni.

Glede na pogoje, pod katerimi delajo delavci kontiliva (delajo pod stalnim pritiskom, saj je kontiliv ključni obrat tako v Jeklarni 2 kot v Železarni), je menil, da bi bilo treba razmisliti o povečanju normativ, oddelek za industrijsko psihologijo pa bi lahko izdelal kompleksno študijo. Postopki glede beneficiranega staža že tečejo, otežkočeni dodatki pa načelno niso več upravičeni, ker je pretežni del težavnosti pogojev zajet v osnovnem vrednotenju (razen ob izrednih situacijah). V zvezi s tem je tudi predlagal, da bi se obstoječe pravilnike o otežkočenih dodatkih ažuriralo (sprejeti so bili leta 1978) in da naj bi v Jeklarni 2 takoj imenovali komisijo za ugotavljanje pogojev za otežkočene dodatke.

Delavci so svoje zahteve konkretizirali še s podatki: pri vlitju 9 do 10 sarž na dan je delavec zaseden tako, da ne more niti na malico. Za en sarž je predvideno 210 minut, tako da pride na delavca pri 10 saržah 11 ur na dnino. Če bi to zmanjšali za 30 %, bi še vedno prišlo 8 ur in 52 minut na delavca na dnino. To pomeni, da imajo za 30 % večjo produktivnost od produktivnosti, ki je določena za pravo, obenem pa tega povečanja produktivnosti pri osebnih dohodkih ne čutijo.

Ob koncu so poleg zaključka, ki smo ga omenili uvodoma, sklenili še, da morajo osebni dohodki slediti rasti življenjskih stroškov in da je naloga sindikata, da s pomočjo delavcev izvaja pritisk na poslovodni odbor, da to uresniči. Na daljši rok je treba poskrbeti ne le za kaznovanje slabega dela, temveč tudi za nagrajevanje dobrega. Od subjektivnih sil pa pričakujejo, da bodo okrepile svojo dejavnost za zmanjšanje obremenitve delavčevega osebnega dohodka. Še zadnji sklep: »Delavci kontiliva bodo redno organizirali sestanke SDS, nanje pa lahko pokličejo kogarkoli, da jim bo dal ali priskrbel odgovore.«

CSI — Božidar Lakota

Odbor za kadre in družbeni standard

Odbor za kadre in družbeni standard pri delavskem svetu Železarne je na porobno v prvim polletju 1988 in predlog štipendij za šolsko leto 1988/89.

Pri pregledu sklepov je odbor ugotovil, da se ni prejel odgovora OK SZDL o zbiranju sredstev za financiranje pobrajanja dedka Mrza oziroma o veljavnosti sporazuma za vse podpisnike. Odbor se vedno vztraja, da se pridobivajo vedno počitniške kapacitete. Ker je Železarna v težkem finančnem položaju, naj se sedaj zbere čim več ponudb, da bo takrat, ko bo na razporelo vsaj nekaj sredstev, odločitev o nakupu lažja in hitrejša. Čim prej se mora realizirati sklep o nakupu glasbenih aparatov za počitniške domove.

KORIŠČENJE SKLADA SKUPNE PORABE V PRVEM POLLETJU 1988

Poročilo o koriščenju sklada skupne porabe so na osnovi 6. seje delavskega sveta Železarne in 4. seje odbora za kadre in družbeni standard pripravili v TOZD Družbeni standard. Na osnovi sprejetih sklepov se sklad skupne porabe koristi po naslednji prioriteti: osebna izplačila in regresi, skupne zadeve sprejete obveznosti, sredstva za vlaganje v širši družbeni standard.

Sredstva iz prve prioritete skupine so bila realizirana v celoti, razen regresov za počitniške domove. Tu gre za pokrivanje razlike med ekonomsko in regresirano ceno penzije in se koristi v času poletne sezone. Jubilejne nagrade so bile izplačane v aprilu, regresi za letni dopust v juniju, izplačila ob upokojitvah pa se realizirajo sproti. Odbor je opozoril, da so prve tri postavke že prekoračene, izplačila ob upokojitvah pa bodo zaradi večjega števila upokojitve še večja.

Iz druge prioritete skupine je bilo koriščenih 39,87 % sredstev, predvsem za delo OOS, aktiv ZZB NOV ŽJ, delavski svet ŽJ in za nabavo ur za upokoje sodelavcev. Na predlog sindikata je odbor sprejel sklep, naj se sredstva, ki bodo na razporelo za drugo prioriteto skupino, najprej odobrijo za delo komisij sindikata, saj letos se niso imele nobenih sredstev. Predlog je bil sprejet na delavskem svetu Železarne.

Iz tretje prioritete skupine so bile poravnane predvsem tekoče obveznosti in stroški, ki izhajajo iz samoupravnih sporazumov in se morajo poravnati iz SSP, v višini 31,89 % načrtovanih sredstev. Odbor je ugotovil, da nakazana sredstva iz tretje prioritete skupine sicer niso velika, vendar zahteva, da se ta sredstva pravilno bremenijo. Službe (FRS, družbeni standard, kadrovski in splošni sektor) naj se bolj povežejo za pravilno knjiženje.

Iz zadnje prioritete skupine je bilo koriščenih 9,69 % sredstev, in sicer za HK Jesenice za poravnave obveznosti iz leta 1987. Sredstva so bila nakazana 11. januarja. Odbor za splošne zadeve je odobril koriščenje sredstev iz SSP 18. marca in 14. aprila, 22. junija so bile poravnane obveznosti iz leta 1987 za društva upokojuence Jesenice.

Po pregledu poročila o koriščenju sklada skupne porabe je odbor ugotovil, da se sklepi 6. seje delavskega sveta, kjer je bil sprejet predlog delitve sklada in določena prioriteta za posamezna področja delitve, dosledno izvajajo. Nekaj je odstopanj, ker je poravnave tekočih obveznosti zahtevalo, da so bila določena sredstva nakazana že prej, glede na nujnost in potrebo, zato prioriteta ni mogla biti upoštevana. Tako je bilo koriščenje iz:

1. prioritete skupine — 96,06 % sredstev;
2. prioritete skupine — 39,87 % sredstev;
3. prioritete skupine — 31,89 % sredstev;
4. prioritete skupine — 9,69 % sredstev.

Sredstva iz 4. prioritete skupine so bila nakazana za poravnave obveznosti iz preteklega leta, sredstva iz 3. in 2. skupine pa v glavnem za poravnave tekočih obveznosti. Večina sredstev iz teh skupin je bila porabljena do 1. maja 1988.

Odbor je predlagal delavskemu svetu Železarne, da se postavki šolnine in tekmovanje kovinarjev prenese v drugo prioriteto skupino. Ugotovil je, da se kljub nekaterim odstopanjem, ki so posledica sprejetih obveznosti, sredstva iz sklada koristijo mnogo bolj racionalno in dosledno.

RAZDELITEV ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO ŠOLO 1988/89

Odbor je sklenil, da učencem — otrokom naših delavcev, ki so bila vsa leta osnovnošolskega in srednješolskega izobraževanja odlični, nimajo pa nobene štipendije — podeli mesečne nagrade v višini polovice povprečne štipendije določene usmeritve. Šolski uspeh se letno preverja in mora biti v srednji soli najmanj pravdober, na višji in visoki soli pa povprečna ocena 7,8, sicer pravico do nagrade učenec oz. študent izgubi.

Odbor je obravnaval predlog štipendij za šolsko leto 1988/89, ki ga je pripravil kadrovski sektor, in sklenil, da štipendije dodeli:

Metalurška usmeritev — 3-letni program: Gregor Japelj.

Kovinarska usmeritev — avtomehaničnik: Sejad Midžan in Demil Silić.

Kovinarska usmeritev — 3-letni program CSUI: Sašo Dobravec, Mitja Koblar, Blaž Langus, Nermin Mahmudović, Elvira Musić, Drago Pezdinir, Darko Sepić, Amir Talić, Robert Vertelj, Sandi Vidović.

Aleš Božić bo štipendijo prejel, če se bo vpisal v 3-letni program metalurške usmeritve.

3-letni program CSUI — strojni tehnik: Marko Bertonec, Miloš Brašan, Iztok Butinar, Sebastijan Cveteč, Aleksandra Dečman, Primož Hočvar, Blaž Jasnić, Dejan Jezeršek, Mitja Jukić, Blaž Kemperle, Marko Košir, Borka Krejić, Aljoša Krupenko, Peter Mlekuž, Boštjan Omerzel, Damjan Pernuš, Mojca Pirija, Gregor Ravnik, Gorazd Sušnik, Matej Svetina, Marko Šimenc, Gorazd Torkar, Dejan Varl, Janez Vidmar, Matej Zupan, Borut Žniderčič, Vesna Hlajhovič.

Odbor je priporočil tistim, ki so se prijavili za 4-letni usmeritev, a ne izpolnjujejo pogojev, da se preusmerijo na 3-letno usmeritev, in sicer: Uroš Jokić in Nedžad Halilović.

Elektrotehnična usmeritev — energetik (4-letni program): Gregor Bohinec, Ivan Herman, Milan Koljanin, Uroš Polak, Dejan Smolej, Boris Tavželj, Marko Zupan.

Elektrotehnična usmeritev — elektronika (4-letna usmeritev): Barjan Arh, Klemen Babić, Damir Baković, Marko Bezljaj, Miroslav Dimitrijević, Robert Gruden, Matjaž Hraštar, Goran Jovičić, Miran Kosmač, Matjaž Murovec, Anton Perat, Matej Potočnik, Dominik Skumavec, Domen Stegnar, Gregor Velepec.

Elektrotehnična usmeritev — 3-letni program: Franci Poljanec.

Naravoslovno-matematična usmeritev: Slavko Azman, Klemen Bregant, Jana Bergelj, Nataša Bratun, Damjan Demšar, Ines Dugar, Barbara Gartner, Anuška Gasar, Jana Hrovatin, Katja

Kastelic, Polona Klinar, Andrej Kos, Matej Križnar, Martina Logar, Tilen Markez, Andreja Podobnik, Aleš Rozman, Alen Šest, Darja Vengar, Jožica Zgaga, Damjana Zupan, Tadeja Zupanič, Mojca Zefran, Alenka Gasar, Vanja Klemenc.

Štipendija je odobrena, če opravi psihološki test: Urši Medvešek in Maji Bratuša.

Kandidate za štipendijo za prilagojeni program, skrajšani program in Jeseni Markizeti bo odbor obravnaval jeseni, ko bo kadrovski sektor predložil rezultate psiholoških testiranj, zdravstvenih pregledov in možnosti zaposlitve.

Odbor je odobril štipendijo še: Robertu Brezigar (finomehanik) in Mateju Šebjanu (lesar IV).

Štipendije niso bile odobrene: Nataša Pagon, Miha Lariš (strojni tehnik), Senadu Šebanović (energetik), Matjažu Razingar, Gabru Vovk (elektronika), Darji Jenko (naravoslovno-matematična usmeritev 3. letnik), Mojci Perat, Meti Potočnik (naravoslovno-matematična usmeritev 1. letnik).

FNT — metalurgija: Drago Andres, David Dvoršak, Robert Konić, Ludvik Bregant, Aleš Poljanšek.

FNT — kemijska tehnologija: Frederika Grile, Marko Rožič, Nina Hajne.

Fakulteta za strojništvo: Mojca Noč, Matjaž Žibek, Vida Mesec, Branko Papler, Marija Ralič.

Fakulteta za elektrotehniko: Aleš Guzelj, Primož Kapus, Anton Kos, Gaber Kristan, Laslo Naumovski, Gaber Stare, Robert Marković, Vinko Kunsterle — pod pogojem, da opravi psihološko testiranje.

Elektrotehnična fakulteta — računalništvo: Alma Ključanin.

Ekonomski fakulteta: Boštjan Bak, Marjana Dulec, Lidija Golob, Alenka Harja, Janez Miro, Zdenka Poldna, Tanja Ravnikar, Mojca Smolej, Ljubica Trkulja, Štefan Volk, Teja Robić, Saša Zupljan.

Pravna fakulteta: Romana Pavlič.

Filozofska fakulteta: Silvana Gasar — psihologija (3. letnik).

Kandidati, ki niso izpolnjevali pogojev za pridobitev štipendije so: Igor Dremelj, Tomaž Torkar, Slobodanka Šmitran (FNT-metalurgija), Špela Hlebec (FNT-kemijska tehnologija), Monika Komic, Marko Mali, Janko Šranc (fakulteta za strojništvo), Sabina Crn-

kić, Sandi Potočnik (ekonomska fakulteta), Maja Glavič, Mojca Pavšič (pravna fakulteta) in Darko Gregori (UŠOD/informatika).

Kadrovski sektor naj pripravi analizo vzrokov nezainteresiranosti za študij na usmeritvah, ki so v interesu Železarne.

Odbor priporoča objavo oglasa v brošuri o metalurgiji za dijake srednjih šol in jo odstopa TOZD Komerciala — marketing.

CSI-MZ

Prireditve ob krajevnem prazniku KS Podmežakla

Četrtek, 4. avgusta:

ob 16. uri: tekmovalni v namiznem tenisu v stavbi KS Podmežakla z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju, tekmovalni v malem nogometu v športnem parku Podmežakla z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju,

ob 16.30: kolesarska tekma od strelskega doma do Jenkoje in nazaj do strelskega doma z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju.

Petek, 5. avgusta:

ob 15. uri: teniški turnir na teniškem igrišču Podmežakla z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju,

ob 16. uri: tekmovalni v kegljanju na kegljišču Podmežakla z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju,

tekmovalni v odbojki v športnem parku Podmežakla z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju,

ob 19. uri: slavnostna seja skupščine delegatov KS in KK SZDL Podmežakla s podelitvijo priznanj OF in 10. avgust.

Sobota, 6. avgust:

ob 8. uri: tradicionalni pohod na Zakope (odhod izpred strelišča heroja Verdničaka).

ob 9. uri: odhod avtobusov na Zakope (odhod s križišča pri Hermanovem mostu — avtobus bo ustavljal na vseh postajah Podmežakle),

ob 10. uri: slovesnost pri spominskem obeležju na Zakopih,

ob 11.30: tekmovalni v streljanju z zračno puško na Zakopih z razglasitvijo rezultatov po končanem tekmovalju,

ob 12. uri:

skupinski ogled partizanske bolnice na Mežakli,

ob 13. uri:

odhod avtobusov z Zakopov.

Pregled dela skupne disciplinske komisije TOZD in Delovne skupnosti skupnih služb v juniju in juliju

V današnji številki glasila objavljamo pregled dela skupne disciplinske komisije za mesec junij in julij, v času od zadnje objave pa so odbori za prošnje in pritožbe ter varstvo pravic delavcev obravnavali tudi nekaj ugovorov, zato so v pregledu zajete tudi te dokončne odločbe. Podatki o številu vloženih in obravnavanih zahtevkih, o kršitvah in izrečenih ukrepih pa so bili objavljeni že v eni od prejšnjih števil.

Okrogli program

Mirko Benić — čistilec žeblice, Željarna, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Senad Džamastagić — rezalec palic V. stroja, Žičarna, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Primož Ambrožić — adjuster, Žičarna, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Selviya Hodža — rezalka, Elektrode, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Talilnice

Vasko Kostadinov — nakladalec starega železa, Jeklarna 1, kršenje predpisov o varstvu pri delu, javni opomin.

Vukasin Stojković — zapenjalec, Jeklarna 1, zapuščenje dela med delovnim časom, nedovoljeno delo med delovnim časom z manjšimi posledicami, javni opomin.

Hajrudin Kadić — žerjavovodja, Jeklarna 1, kršenje predpisov o varstvu pri delu, denarna kazen.

Milan Mohorić — drugi pomočnik talilca pri EP, Jeklarna 1, neopravičeni izostanki, javni opomin.

Branko Prešeren — glavni delovodja izmene, Jeklarna 1, uživanje alkohola med delovnim časom, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Franci Burnik — vodilni delovodja izmene, Jeklarna 1, uživanje alkohola med delovnim časom, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Islam Alagić — žerjavovodja, Jeklarna 1, nevestno opravljanje delovnih nalog, denarna kazen.

Sašo Košir — delavec v globinskih silosih, Jeklarna 2, zapuščenje dela brez odobritve, javni opomin.

Munib Ališić — zapenjalec, Jeklarna 2, zapuščenje dela brez odobritve, javni opomin.

Lovro Smolej — topilec kovin, Livarna, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Ploščati program

Franc Pretnar — drugi adjuster, Hladna valjarna Bela, neopravičeni izostanki, zapuščenje delovnega mesta brez odobritve, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Henrik Lužnik — adjuster, Predelava valjanih trakov, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Radomir Uršić — prvi ravnalet, Valjarna bluming štelke, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev.

Jasmin Pajić — brusilec valjev, Hladna valjarna Bela, zamujanje na delo, neprimeren odnos do delovodja, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev.

Mehmed Pračalić — flemar I., Valjarna bluming štelke, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev.

Himzo Sejčić — voznik viličarja, Hladna valjarna Jesenice, koriščenje nedovoljenega izhoda in vhoda v ŽJ, uživanje alkohola med delovnim časom in prinašanje alkohola na delo, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Andrej Kržec — vodnik viličarja, Hladna valjarna Jesenice, koriščenje nedovoljenega izhoda in vhoda v ŽJ, uživanje alkohola med delovnim časom in prinašanje alkohola na delo, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Šofik Krupić — prvi rezalec krožnih škarij, Hladna valjarna Jesenice, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Željko Bešić — pripravljalec vložka, Hladna valjarna Jesenice, vinjenost, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo devetih (9) mesecev.

Ljubo Vondina — voznik viličarja, Hladna valjarna Bela, neopravičena izostanka, žalitev delovodja, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev.

Stefan Dolar — izmenski delovodja, Hladna valjarna Bela, dajanje nepravilnih podatkov z nameno pridobiti za drugega osebnosti in ugodnosti, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev.

Branko Oblak — prvi rezalec na liniji, Hladna valjarna Bela, nevestno opravljanje delovnih nalog, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev.

Klemen Mežnare — strojni adjuster, Hladna valjarna Bela, zapuščenje delovnega mesta brez odobritve, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo devetih (9) mesecev.

Donald Rekar — operater valjčnic, Valjarna debele pločevine, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Latif Durmišević — žerjavovodja, Hladna valjarna Bela, nevestno opravljanje delovnih nalog in povzročitev škode, denarna kazen.

Stefan Triplan — varilec ključavničar, Predelava valjanih trakov, zapuščenje ŽJ na nedovoljenem mestu, javni opomin.

Tehnične dejavnosti

Jože Torkar — progovni delavec, Transport, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Veisl Horozović — voznik kamiona, Transport, zapuščenje delovnega mesta brez odobritve, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo devetih (9) mesecev.

Nusret Babić — drugi ključavničar, Vzdrževalni obrati, zapuščenje dela brez odobritve, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev.

Vencelj Košir — skupinovodja, Vzdrževalni obrati, uživanje alkohola med delovnim časom, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Leopold Pretnar — delavec na spec. stroju, Strojne delavnice, prinašanje in uživanje alkohola med delovnim časom, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Borut Šimic — prvi ključavničar, Transport, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Ivo Črv — voznik kamiona, Transport, zapuščenje dela brez odobritve, neopravičena uporaba kamiona, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Muhamed Alić — premikač, Transport, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Agim Zabelić — progovni delavec, Transport, neopravičeni izostanki, prenehanje delovnega razmerja.

Komerciala

Tomaž Blazić — prvi skladiščnik, zamujanje na delo, prihod na delo v vinjenem stanju, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo treh (3) mesecev.

Družbeni standard

Vesna Šabić — sobarica, odklonitev dela, neopravičeni izostanek, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo šestih (6) mesecev.

Delovna skupnost skupnih služb

Aleš Rotar — drugi analitik, sektor tehnične kontrole, uživanje alkohola na delu, nevestno opravljanje delovnih nalog, prenehanje delovnega razmerja pogojno za dobo enega (1) leta.

Skupna disciplinska komisija

S slavnostno sejo vseh treh zborov sklenili praznovanje občinskega praznika

S slavnostno sejo vseh treh zborov Skupščine občine Jesenice so v ponedeljek, 1. avgusta, sklenili letošnje praznovanje občinskega praznika. Delegatom in gostom, med njimi predvojnimi revolucionarjem, prvoborcem, udeležencem bitke na Obranci, delegacijama pobratenih občin Valjeva in Trbovelj, predstavnikom sosednjih občin in družbenopolitičnih organizacij občine in regije je spregovoril predsednik Skupščine Jakob Medja. Na seji so podelili tudi priznanja 1. avgust, posebna priznanja ZZZB NOV Gorenjske in red dela z zlatim vencem Splošni bolnici Jesenice.

Slavnostni govornik Jakob Medja je obudil spomin na prvo bitko partizanov z Nemci 1. avgusta 1941 na Obranci in na dogodek, ki so sledili ter o enoletnem razvojnem utripu občine. Poudaril je njen nadaljnji razvoj, ki je dokaj obetaven, če bodo vsi dejavniki dosledno in odgovorno uresničevali zastavljene naloge in cilje.

Letošnji občinski priznanji 1. avgust so podelili Marjanu Jelovčanu in Gregorju Velepecu. Splošni bolnici Jesenice so ob 40-letnici delovanja in uspešnega razvoja izročili red dela z zlatim vencem, s katerim jih je odlikovalo predsedstvo SFRJ. Medobčinski svet ZZZB NOV za Gorenjsko je podelil posebno priznanje za uspešno delo v družbenopolitičnih organizacijah in za prispevek pri ohranjanju in razvijanju tradicij in moralnoetičnih izročil narodnoosvobodilne borbe in socialistične revolucije. Priznanja so prejeli: Anton Brezovec, Berti Brun, Milan Dornik, Anton Dulmin, Alojz Frelj, Stane Furjan, Alojz Geržetič, Milica Ilenič, Ivan Kambič, Stanko Klinar, Vida Kobentar, Dragica Markizeti in Anton Prešeren, poleg Doma upokojencev dr. Franceta Berglja in Komunalnega podjetja Vodovod Jesenice.

Priznanji 1. avgust sta prejela:

MARJAN JELOVČAN za dolgoletno družbenopolitično aktivnost in uspešno delo pri razvoju delovne organizacije. Nagradjenec je bil rojen pred 55 leti na Jesenicah in je že 25 let direktor Komunalnega podjetja Vodovod Jesenice. Pod njegovim vodstvom je podjetje razširilo dejavnost od prvotne oskrbe občine s pitno vodo tudi na proizvodnjo, distribucijo in transport tehničnih plinov, ki jih prodajajo po vsej Jugoslaviji in celo izven naših meja. To dokazuje tudi njegovo organizacijsko, tehnično in ekonomsko sposobnost, ki se odraža v uspešnem poslovanju delovne organizacije. Nagradjenec uspešno deluje tudi v različnih organih družbenopolitične skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, še zlasti na področju splošne ljudske obrambe in družbene samozasčite, v občinski konferenci SZDL in krajevni samoupravi. Zavzeto opravlja različne funkcije v Športnem društvu Jesenice.

ce in v drugih društvih in organizacijah. Aktivno deluje v organih območne vodne skupnosti in v poslovni skupnosti proizvajalcev tehničnih plinov. Povsod se zavzema za dobre medsebojne odnose in uveljavljanje samoupravljanja. S svojim vestnim in odgovornim delom je prispeval k uresničevanju številnih novih idej tako v delovni organizaciji kakor tudi v organih družbenopolitične skupnosti.

GREGOR VELEPEC, diplomiran arhitekt, je bil rojen pred 48 leti v Bišči pri Domžalah, zaposlen pa je v Ateljeju za prostorsko projektiranje na Jesenicah. Nagradjenec svoje bogato strokovno znanje in ideje vgrajuje v urbanistično urejanje Jesenice in celotnega območja občine. Izdelal je številne načrte za izgradnjo novih objektov, med drugim za prireditveni center na Jesenicah, prizidek in telovadnico pri osnovni šoli Karavanških kurirjev na Koroški Beli, poslovne prostore Tehničnega biroja Jesenice, prizidek Splošne bolnice Jesenice, novo halo KO-OP Mojstrana, stanovanjsko preskrbovalni center v Kranjski Gori, operativni center karavanškega predora in zazidalni načrt Centra II na Jesenicah. Več let aktivno sodeluje z odborom podpisnikov družbenega dogovora o trajnem varstvu spomeni-

kov in s svojo strokovno domiselnostjo in zavzetostjo pomaga pri ohranjanju in vzdrževanju spomenikov NOB v občini. V svojem prostem času je izdelal načrte za ureditev grobišča padlih borcev in talcev na Koroški Beli, spominske plošče v Ratečah, spomenika padlim v NOB v Kranjski Gori, za obnovo in ureditev Kosove graščine, za postavitev dopravnih kipov štirih herojev železarjev in Toneta Čufarja v Spominskem parku na Plavžu, ureditev razstavnega salona DOLIK. Aktivno deluje tudi v organih svoje krajeve skupnosti in v kulturnih in telesnokulturnih društvih oziroma organizacijah. Čestitkam prejemnikom priznanja 1. avgust in drugih priznanj se pridružuje tudi uredništvo Železara.

V spomin na ustanovitev Cankarjevega bataljona v Radovljici slavijo občinski praznik 5. avgusta.

Šahovsko društvo Murka iz Lesc je že v nedeljo, 31. julija, v kampu Šobec organiziralo 15. mednarodni moštveni šahovski turnir. V sredo, 3. avgusta, bo otvoritev Poljnarjeve galerije v Bohinjski Bistrici na Vodnikovu c. 13. V četrtek, 4. avgusta, pripravljajo otvoritev Modne hiše Pristava Bled na Mlinem. Združenje obrtnikov občine Radovljica bo v po-častitev praznika v radovljiški graščinski dvorani 5. avgusta odprlo razstavo obrtnih izdelkov, v galeriji Šižveve hiše pa dokumentarno razstavo Zgodovinski pregled razvoja obrtništva v radovljiški občini.

Pripravili so tudi več športnih tekmovanj. Posebno velja omeniti 7.

mednarodni plavalni miting na kopališču v Radovljici v soboto, 6. avgusta, na katerem bodo plavalci iz najboljših jugoslovanskih, čehoslovških, madžarskih in italijanskih klubov. Tudi letos bo v Lescah tradicionalni nogometni turnir za pokal borca Staneta Perca.

Osrednja proslava občinskega praznika bo v petek, 5. avgusta, v novi poslovni stavbi LIP Bled, kjer bo slavnostna seja skupščine občine Radovljica, na kateri bodo podelili plakete in priznanje skupščine občine. Slovesnosti se bodo tudi letos udeležile delegacije pobratenih občin Brus in Svilajnac iz Srbije ter iz prijateljskih občin Apatin iz Vojvodine, Buje iz Istre, Pale iz Bosne in Varaždina iz Hrvaške.

JR

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Aktivnosti OK ZSMS Jesenice po počitnicah

Preden začnemo načrtovati delo in aktivnosti v prihodnje, je prav, da se vsaj za trenutek ozremo in pogledimo, kaj smo delali, kje smo uspeli in kje nismo, kakšen položaj smo dosegli. Če bi hotel narediti analizo celotne naše dejavnosti, bi bilo prostora kar premalo.

Nekaj pomembnejših premikov pa bi le veljalo omeniti. Preživeli (in upam, da končno tudi presegle) smo tiste množične manifestacije, ki so bile sicer lepe za oči, vsebinsko pa prazne in za današnji čas neprimerne. Glavnino svoje energije in dela smo začeli usmerjati v politično delo, saj se končno zavedamo, da smo družbenopolitična organizacija. Res pa je, da tako delo ni tako vidno. Stvari se pri nas le počasi premikajo. To se kaže tudi v nespoštovanju ustavnosti in zakonitosti in človekovih pravic, ki izhajajo iz tega. Pri našem delu pa v takih primerih ne pomagamo nič drugega, kot velika vztrajnost, argumentiran dialog in kar je najbolj pomembno: pri narodu in pri ljudeh je treba dobiti zaupanje, da je pot, ki jo ubiramo, prava. Pri tem sta v zadnjem času velike korake naredila prav slovenska mladina in partijska organizacija.

Politično življenje pravih počitnic sploh ne pozna več, vendar so organi in komisije občinske konference vendarle na poletnem dopustu. Kaj bomo znotraj političnega dela počeli, je vnaprej zelo težko napovedovati,

ker se dogodki včasih odvijajo z vrtoglavo hitrostjo. Vsekakor bomo sproti spremljali vsa dogajanja in nanje tudi ustrezno reagirali. V mladinski organizaciji imamo dela več kot dovolj. Že od 2. aprila letos je uradno odprto evidentiranje za vse organe občinske konference. O tem so obveščene vse osnovne organizacije in ob koordinacijska sveta ZSMS na Jesenicah. Letos je bilo že nekajkrat povedano in napisano, da se izteka dvoletni mandat v ZSMS. Na republiški konferenci smo novo vodstvo že dobili, čakajo pa nas še vsi postopki v občini. Velikokrat smo tudi poudarili, da za delo potrebujemo razgledane, izobražene in pogumne mlade, ki bodo sposobni stvari spreminjati.

Pripravili bomo nekatere spremembe naših pravil organiziranosti in delovanja Občinske konference, kajti če hočemo biti organizirani in delovati čim bolj primerno, moramo imeti takšna pravila, ki bodo to omogočala. Sicer so naša občinska pravila v veliki meri že takšna, vendar pa bomo nekatere stvari še natančneje opredelili (sestava predsedstva in

možnosti delovanja Kluba študentov jeseniške občine). Študentje so izrazili željo, da bi imeli svoje delegatsko mesto v Konferenci mladih v interesnih dejavnostih, kar jim bomo tudi omogočili.

Pripravljena so tudi nova pravila o delovanju Mladinskega servisa Jesenice-Radovljica. Tu so nas radovljičani prehiteli, saj je njihova Občinska konferenca nova pravila že sprejela, nas pa to še čaka. Po počitnicah se bodo morale pričeti priprave na programsko-volilno sejo Občinske konference, ki naj bi bila v mesecu novembru. Posebno pozornost bomo v letošnjem letu posvetili tudi poročilu o delu občinske konference v preteklem mandatnem obdobju. Pri oblikovanju poročila bomo skušali bolj pritegniti osnovne organizacije, kjer se vse naše delovanje in življenje začne. Enako velja za kadrovske politike. Skrajni čas bi že bil, da osnovna okolja mladih začnejo predlagati svoje člane za delo na občinski konferenci. Tu mislim na organizacijsko in politično delo. Glede na to, da evidentiranje že lep čas poteka, imamo mladih, pripravljenih za delo, zelo malo.

Kljub temu računamo na mlade in njihovo pripravljenost žrtvovati kako svojo prosto uro za delo v mladinski organizaciji. Nenazadnje se tako med seboj mladi spoznavamo in kar je zelo pomembno — družimo — ter obenem spreminjamo to našo sedanjost in jo pripravljamo za jutri.

Matjaž Peskar,
OK ZSMS Jesenice

Kako se bodo reševala stanovanjska vprašanja

Preden spregovorimo o reševanju stanovanjskih vprašanj, moramo najprej vedeti, kaj je stanovanje. Najbolj primerno razlago najdemo pri avtorju knjige Stanovanjsko gospodarstvo Tonetu Klemenčiču, ki pravi, da je »stanovanje zaključen sklop materialnih pogojev in razmer, vezanih na določen prostor, v katerem nam je omogočeno trajno bivanje in pokrivanje temeljnih potreb življenja.«

To pomeni, da stanovanje nudi zaščito, prehranjevanje, počitek, obnove, delovne in biološke sposobnosti in nam nudi tudi razvedrilo.

Novi obračunski zakon je bistveno spremenil višino bruto osebnega dohodka ter način oblikovanja in izločanja sredstev solidarnosti in vzajemnosti (tudi v primeru izgub). Zadržne spremembe in dopolnitve zakona o stanovanjskem gospodarstvu sicer ohranjajo sedanji način reševanja stanovanjskih vprašanj iz sredstev solidarnosti, vendar nas je sprememba 37. člena tega zakona, ki razširja namen uporabe solidarnostnih sredstev, spodbudila, da nov način reševanja stanovanjskih vprašanj predstavimo širše.

Za solidarnostno reševanje stanovanjskih vprašanj se zagotavljajo finančna sredstva iz dohodka (osnova BOD) v skladu s samoupravnimi spoznanjem o temeljnih plana stanovanjske skupnosti in so nevarčljiva. Namen in uporaba solidarnostnih sredstev določa 37. člen Zakona o stanovanjskem gospodarstvu. Z zadnjo spremembo in dopolnitvijo 37. člena tega zakona pa se namen uporabe sredstev solidarnosti širi, poleg drugih že uporabljenih namenov tudi za kreditiranje gradnje, nakupa in prenove stanovanj in stanovanjskih hiš v družbeni in zasebni lasti, za delavce, delovne ljudi in občane ter njihove družine z nižjimi dohodki.

Zakaj sprememba 37. člena Zakona o stanovanjskem gospodarstvu?

Do sedaj so se s sredstvi solidarnosti gradila in kupovala nova družbena stanovanja in po zakonu ni bilo možnosti, da bi OZD ali delavec pridobil posojilo iz teh sredstev kot družbeno pomoč in da bi sam reševal stanovanjsko vprašanje.

Do leta 1986 so iz sredstev solidarnosti dobili posojilo le borci NOV, upokojenci in invalidi.

Trenutno veljavni sistem solidarnosti v stanovanjskem gospodarstvu daje prednost samo tistim, ki čakajo na družbeno pomoč in sami ne poskrbijo za rešitev svojega stanovanjskega vprašanja. Dosedanji sistem solidarnosti ni vzpodbujal občana, da bi z lastnimi finančnimi sredstvi reševal stanovanjsko vprašanje. Družbeno pomoč iz sredstev solidarnosti ni bilo dopustno (po zakonu) dati OZD tudi v primeru, če sama ni ustvarila dovolj sredstev za rešitev stanovanjskega vprašanja delavcev, niti v primerih, ko je delavec ali drug občan želel z lastnimi sredstvi rešiti ta problem, a tega v celoti sam ni zmogel. Ker so bila zakonska določila tako toga, se je dogajalo, da so bila sredstva na eni strani neuporabljena, na drugi strani pa so se kopičila neresena stanovanjska vprašanja.

Sprememba 37. člena Zakona o stanovanjskem gospodarstvu sedaj omogoča bolj fleksibilno porabo sredstev solidarnosti za gradnjo, nakup ali prenovo stanovanj v družbeni ali zasebni lasti. S tem so sredstva solidarnosti postavljena v funkcijo vzpodbujevalca za

vse pravne in fizične osebe, ki bodo upravičene do uporabe teh sredstev. Pomoč samoupravne stanovanjske skupnosti bo zagotovljena, vendar le v primerih, ko bo ta dogovorjena in tudi upravičena. Sprememba 37. člena Zakona zahteva tudi spremembe in dopolnitve pravilnika, ki ureja področje solidarnosti. Zato je Zveza stanovanjskih skupnosti pripravila osnutek sprememb pravilnika o pogojih in merilih za uporabo sredstev solidarnosti, vendar jih bo morala vsaka občina prilagoditi svojim potrebam in materialnim možnostim.

V pravilniku bo točno opredeljen namen uporabe solidarnostnih sredstev za:

- kreditiranje organizacij združene dela;
 - kreditiranje nekaterih kategorij občanov in
 - za reševanje upravičencev, za pridobitev solidarnostnih stanovanj.
- Za upravičence za pridobitev solidarnostnega stanovanja se pogoji in merila bistveno ne spremenijo. Bolj zanimivo je novo področje, to je kreditiranje iz sredstev solidarnosti.

1. Kreditiranje organizacij združene dela

Organizacije združene dela bodo do posojila iz sredstev solidarnosti upravičene le če bodo prevzele obveznosti sofinanciranja upravičencev in prispevale najmanj polovico svojih sredstev za gradnjo, nakup ali prenovo družbenih stanovanj. Tako pridobljeno družbeno stanovanje bodo dodelile svojemu delavcu, vendar samo tistemu, ki bo po pravilniku o dodeljevanju solidarnostnih stanovanj izpolnjeval splošne in posebne pogoje, kakor tudi pogoje za dodelitev družbeno najemnega stanovanja; OZD pa bodo morala v svoje samoupravne akte obvezno vključiti tudi kriterije kot: delovna uspešnost, izobrazba, inovativnost itd.

Takšen način reševanja stanovanjskih vprašanj bo v določeni meri zagotavljal večji vpliv združenega dela na politiko solidarnosti v stanovanjskem gospodarstvu in obratno.

Soinvesticija ali obvezno zagotavljanje finančne udeležbe OZD kot posojiljemalca bo odvisna od njene ekonomske moči. Kriteriji in druga merila, kot so: doba vprašanja posojila, obrestna mera, odlog plačila posojila in podobno bodo v pravilniku točno opredeljena, da se zaščiti družbena sredstva.

2. Upravičenci za pridobitev posojila iz sredstev solidarnosti

Samoupravna stanovanjska skupnost bo kreditirala naslednje solidarnostne upravičence:

- mlade družine;
- mlade strokovnjake;
- občane in družine, ki prvič rešujejo svoje stanovanjsko vprašanje, družine z večjim številom otrok (najmanj trije).

Pri mladih družinah, mladih zakoncih, samohranilcih, bo veljala starostna meja 30 let.

Nova kategorija upravičencev pri reševanju stanovanjskega vprašanja in posojila iz sredstev solidarnosti so prvič mladi strokovnjaki — inovatorji.

Postavlja se vprašanje, kdo je mladi strokovnjak. Če o tem odloča stopnja izobrazbe, naj bi se ta kategorija imenovala mladi izobraženci. Kasneje so avtorji zasnovale pravilnika to zavrnili in podprli z dejstvom, da dejansko mladi strokovnjaki so in mednje naj se šteje delavca, ki največ pripomore k razvoju OZD, in ki ima višjo ali visoko izobrazbo.

Ta kategorija upravičencev je bila pri reševanju stanovanjskih vprašanj več kot desetletje zanemarjena, ker je bila politika tovrstnega reševanja bolj socialna kot ekonomska.

Upravičenci iz naštetih skupin bodo lahko pridobili do 50 % posojila vredno-

sti pripadajočega standardnega stanovanja. Tem upravičencem bo omogočeno tudi, da posojilo odložijo od dveh do petih let, odvisno od osebnega dohodka, možnosti za višji dohodek, pridobljen med odplačevanjem posojila, in od spremenjenih socialnih razmer družine.

V pravilnik bodo vgrajene tudi sankcije v primerjavi, če bodo kreditna sredstva nenamensko uporabljena. Samoupravna stanovanjska skupnost bo lahko razdrla kreditno pogodbo z OZD ali s posameznikom, če ne bo stanovanja namenilo delavcu, za katerega je pridobila posojilo, ali če bo pred dodelitvijo stanovanja ugotovljeno, da v svojih samoupravnih splošnih aktih nima vključenih določil (delovne uspešnosti, inovativnosti), ali da pravilniki OZD niso usklajeni s pravilnikom Samoupravne stanovanjske skupnosti.

S sankcijami bosta samoupravna stanovanjska skupnost in Odbor za solidarnost zaščitila namenska družbena sredstva tudi zaradi neodgovornosti OZD iz preteklosti, ko so vse vprek podpisovale garancijske izjave za rešitev stanovanjskega vprašanja mladih družin in da bodo stanovanja v petih ali osmih letih vrnjena skladu solidarnosti, pa tega dolga še do danes niso vrnil.

Sprememba 37. člena Zakona o stanovanjskem gospodarstvu, ki sicer vzpodbuja hitrejši način reševanja stanovanjskega vprašanja, nas v isti sapi postavlja pred dvom, ali bo novi način reševanja omogočil tudi učinkovitejši, trajnejši in celovitejši izhod iz zastoja stanovanjske gradnje: saj smo v dosedanjih praksi in z dosedanjimi načini pri reševanju stanovanjskega vprašanja solidarnostnih upravičencev vedno omagali in ostali na pol poti. Vedeti moramo, da so solidarnostna finančna sredstva čedalje bolj obremenjena, vedno več je solidarnostnih upravičencev. Kakor kaže, bomo v bližnji prihodnosti na listi solidarnostnih upravičencev skorajda vsi.

Anja Bregant in
Božena Ronner

Odkritje spomenika herojem in Tonetu Čufarju

V okviru letošnjega praznovanja praznika občine Jesenice so v soboto, 30. julija, v spominskem parku na Plavžu ob prisotnosti številnih občanov in gostov odkrili doprsne kipe narodnih herojev: železarjev Joža Gregorčiča-Gorenjca, Matija Verdnička-Tomaža, Andreja Žvana-Borisa in Antona Dežmana-Tončka ter revolucionarja in delavskega pisatelja Toneta Čufarja.

(foto: I. Kučina)

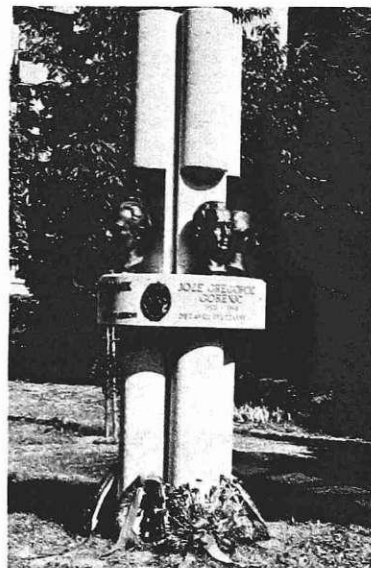
Predsednik odbora za postavitev spomenikov Franc Konobelj-Slovenko je pozdravil vse navzoče in opisal dolgoletna prizadevanja za postavitev spomenikov herojem in Tonetu Čufarju; z leti naj bi odkrili tudi kipe drugih pomembnih jeseniških osebnosti. Zahvalil se je vsem, ki so materialno in moralno podprli ta prizadevanja.

Slavoslovni govornik, sekretar republiškega odbora ZZZ NOV Jože Božič, je dejal, da je zaradi izjemnega osebnega prispevka v NOB pridobilo priznanja red narodnega junaka 1322 borcev in voditeljev NOV Jugoslavije, na čelu s tovaršem Josipom Brozom Titom in med njimi tudi štirje borci in revolucionarji, predvojni delavci Železarne Jesenice, ki jim odkrivamo doprsne kipe. Doprsni kip odkrivamo tudi Tonetu Čufarju, ki je s svojo revolucionarnostjo in pisateljsko podobno izjemno prispeval v zakladnico predvojne slovenske književnosti in še posebej k dvigu zavesti in krepitvi revolucionarnega boja jeseniškega in slovenskega proletariata.

Čeprav so bili Čufar, Gregorčič, Verdniček, Žvan in Dežman del narodovega junaštva in del njihove revolucionarnosti, ne moremo prezreti tistega posebnega v vsakem od njih, ki nas znova in znova vodi k iskanju odgovora, od kod jim taka silna moč, taka hrabrost in taka ljubezen do svojega naroda. Za tem je govornik z izbranimi besedami in jedrnatimi opisi prispevek v narodnoosvobodilnem boju in socialistični revoluciji vsakega posameznika. Vsi, razen Anton Dežmana-Tončka, ki je umrl po osvoboditvi, so žrtvovali svoja življenja že med narodnoosvobodilnim bojem.

Govornik se je dotaknil tudi sedanjih razvojnih težav in dejal, da smo očitno prešli tiste dosedanje faze socializma, ki v današnjem svetu več ne zagotavljajo produktivnega družbenega razvoja. »Iskanje nove razvojne poti socializma pa je noviteta in socialistične dežele se je lotevajo na različne načine. Mi smo se lotili prenove gospodarskega, političnega, kulturnega in socialnega razvoja hkrati, kajti izhod iz krize si mora Jugoslavija izbojevati sama, nihče nam ne bo pri tem pomagal,« je poudaril Jože Božič.

Menil je tudi, da mladi danes premalo vedo, da smo skoraj 30 let po končani vojni doživljali visok gospodarski, politični in vsesplošni razvoj in da smo bili v samem vrhu po rasti stopnje proizvodnje v svetu in praktično brez zunanjih zadolžitve. Ni smo imeli posebnih težav z mednarodnimi odnosi in spoštljivo vzornostjo odnose z našo ljudsko armado. Naenkrat pa smo s tega vrha začeli drseti navzdol, medtem ko se je svet razvijal in napredoval. Govornik je poudaril sedanje prizadevanja za preobrazbo združenega dela in političnega sistema, ki nas vodijo k tržnemu gospodarstvu, k razvitejši demokraciji, nazaj k človeku, k njegovemu odločanju o pogojih in rezultatih del, k samoupravljanju. Vse to naj bi sprostil ekonomsko in duhovno iniciative in učenice. Dotaknil se je tudi težav, s katerimi se srečuje gospodarstvo in poudaril nekatere posebnosti jeseniške občine, ki morajo pomeniti kakovostno spremembo temeljev gospodarstva v občini. Pri tem je poudaril zlasti ustvarjalno vlogo mladih, ki imajo

več znanja in boljše pogoje za delo, kot so jih imele generacije pred njimi.

Ob koncu svojega govora se je Jože Božič dotaknil tudi sojenja četverici obtoženih pred vojaškim sodiščem v Ljubljani zaradi izdaje vojaške skrivnosti. Poudaril je, da pri tem sojenju niso bila upoštevana ustavna določila o rabi jezika narodov in narodnosti. Glede morebitnega kršenja drugih temeljnih človekovih pravic, za katere zaščito smo med drugim vodili skrb tudi v narodnoosvobodilnem boju, pa je govornik menil in izrazil prepričanje, da je naša družba s svojim sodbom dovolj zrela in močna, da bo te eventualne napake čimprej popravila.

»Ta spominska obeležja ne odkrivamo zaradi našega zanesenjaštva nad zmago, temveč zavesti, da smo se tudi v NOB borili za tako vizijo socialistične družbe, ki bo resnično svobodna, demokratična in ustvarjalna. Bratstvo in enotnost in močno gospodarsko in nacionalno neodvisno Jugoslavijo ne bomo zgradili s parolami in pritiskom, omalovaževanjem suverenosti in državnosti nje-

nih posameznih delov, temveč s potrpežljivim in odgovornim delom in odgovornim odnosom do vsega, kar smo že pridobili v boju za enakopravnost narodov in narodnosti Jugoslavije in kar bomo morali še pridobiti za uresničitev družbe, za kakršno smo se srčno borili v času NOB,« je zaključil Jože Božič.

Prisrčne pozdrave ob odkrivanju spomenikov je v imenu Zveze koroških partizanov iz Celovca izrekel tudi tovariš Wieser. Izrazil je tudi prizadetost koroških partizanov in vseh koroških Slovencev, ker obravnava pred vojaškim sodiščem v Ljubljani ni potekala v slovenskem jeziku. To je koroške Slovence še bolj prizadelo, ker se morajo dnevno boriti za osnovne jezikovne pravice v republiki Avstriji, kajti stopnjo svoje enakopravnosti koroški Slovenci kot avstrijski državljani merijo tudi in predvsem po stopnji jezikovne enakopravnosti. Zanimanje slovensčine pred vojaškim sodiščem v Ljubljani slabi tudi moč koroških Slovencev in naravnost spodbuja nemške nacionaliste k zaničevanju vsega slovenskega, jugoslovanskega. Koroški Slovenci so prepričani, da je slovenski narod dovolj zrel in pameten, da bo znal braniti pravice, ki si jih je priboril prav v narodnoosvobodilnem boju.

Doprsne kipe herojem je odkril sekretar republiškega odbora ZZZ NOV Jože Božič, kip Toneta Čufarja pa učenca osnovne šole Tone Čufar Jesenice. Varstvo nad spomenikom herojem so prevzeli delavci jeseniške železarne, nad kipom Toneta Čufarja pa učenci in pedagoški aktiv jeseniške šole, ki se po njem imenuje.

V kulturnem programu so sodelovali pihalni orkester Jeseniški železarji, pod vodstvom dirigenta Ivana Knifca, ženski pevski zbor Milko Škoberne DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice, pod vodstvom zborovodja Antona Cimpermana, ter Miran Kenda in Vera Smukavčeva, recitatorja iz Gledališča Tone Čufar. Enota Jugoslovanske ljudske armade je, v počastitev junakov narodnoosvobodilnega boja izstrelila častne salve.

Kipe herojev in Toneta Čufarja je izdelal akademski slikar in kipar domačin Jaka Torkar (kipe herojev so odlili v livarni jeseniške železarne). Načrte za postavitev spomenikov je zelo uspešno izdelal inženir arhitekture Gregor Velepčec.

Miha Mazzini

Drobtinice 17

Po vseh štirih mu je uspelo priti do radiokasetarja na mizi. Pobrskal je med kasetami, našel pravo in jo vstavil v aparat. Privilej je do konca. Ni našel več moči, da bi se odplazil k nama na sredo sobe. Obležal je poleg mize s hrptom naslonjen na zid pod oknom. Na ves glas je prepeval refren:

— SRCE ČU TI DATI!!!!!!

Opazoval sem ga. Zavpil je:

— Da li znaš, ko to peva?

Poskušal sem biti prijazen in družaben.

— Christian Bernard? — sem vprašal.

Verjetno me ni slišal. Povedal je drugo ime, ki mi je takoj izpuhtelo.

— I da znaš, ja sam ga srečal. Lično! Možeš li zamisliti! Nisam bom višje od metra udaljen od njega. On je peval, a ja sam stajao u prvom redu. Možeš li zamisliti, mogao sam ga taknuti, da sam ispružio ruku! I to njega, ličnost, koja se pojavljuje u novinama. Volim ga najviše od svih pevača, jer peva svuda. U svakom selu, pa makar samo sa tri kuće. Jedin je od svih, koji se pojavljuju na televiziji, da ga možeš srešiti lično, videti svojim očima.

Prav ima. Res tistih, ki tumbajo po medijih, ni ravno prepogosto videti v teh krajih.

— Jel'ga čuješ, kako peva? Kako možeš, a da ga ne zavoliš? Znam, to je naša muzika, ni je tvoja. Stalno nešto pevaš na stranim jezicima. Ali ipak, moraš priznati, da je odličan pevač.

Prikimal sem. Hotel sem že odpreti usta in mu reči, da v govnu vsakdana vsakdo kupuje na ogromnem in bogatem tržišču sanj tisto, kar mu najbolj ustreza. Po svojih željah, možnostih in okusu. Z občutkom krivde, ki ga je privzgojila vzgoja. Če kupuje beg iz vsakdana tipa šubi dubi du, in z občutkom večvednosti (iz istega vira), če kupi pozlato tipa to be or not to be that's the question. Vse so le sanje. Pa nisem spregovoril. Občutek brezplodnosti in nesmisla ter nemoči besede mi je stavke zadušil v grlu.

Selim je potegnil zadnji požirek iz steklenice in jo zalučal proti mizi. Zadel je kasetar ter ga odbil na tla. Kasete je pričela vleči. Trak se je ovil okoli pogonskega mehanizma in se pretrgal. Godbe je bilo konec. Ibro je vprašal:

— Šta je, ne sviđa ti se?

Občudoval sem njegov dar opazovanja.

Selim je počasi, po svojih najboljših močeh, vstal.

— Poslušaj me, Ibro — je dejal, — danes si polepil cel zid s to golotinjno — z zamahom roke je pokazal corpus delicti — ne da bi me vprašal. V redu. Ampak cimra sva in zid je pol moj, pol tvoj. Je tako?

Ibro je pokimal.

— Sedaj ga bom razdelil na pol. In tako bo ostalo.

Odprl je omaro in začel brskati po žepih delovne obleke. Potegnil je ven meter, šel do kota pri oknu in mi rekel:

— Daj, primi ga tu, boš?

Šel sem tja in prijel začetek metra. Zmerila sva zid. Šlo je počasi. Predvsem zaradi traku, ki mi je stalno uhajal izpod prstov in ga je vzmet vlekla v ohišje. Končno je določil sredino. Pokazano točko sem držal s prstom. Spet je šel brskati po žepih. Vrnil se je z izvijačem in ga postavil na posteljo. Snel je zid za omare in jih prislonil na zid. Ob stranici je z izvijačem potegnil globoko rano. Nekaj pičk in još se je razdelilo na pol. Vrata je odnesel nazaj, a jih nikakor ni mogel spet natakni na tečaje. Odnehal je in jih je le prislonil.

— Ibro, sedaj bom pobral vse z moje polovice in ti to vrnil. Kaj počneš na svojem delu, me ne briga. V redu?

— U redu, — je prostodušno prikimal Ibro.

— Fer?

— Fer, — je še enkrat zatrdil na tleh sedeči. Videti je bilo, da res tako misli.

Pomagal sem Selimu pobirati nalepljene fotografije z njegovega dela zidu. Kupček je položil na mizo. Naslonil sem se na vhodna vrata in ga opazoval. Ibro je glava vedno bolj lezla na prsi. Je že spal.

Selim je odklenil svoj predal in potegnil ven oba plakata. Raztegnil ju je. Pomagal sem mu ju prilepiti na zid. Čez Nastassjin obraz na Tess plakatu se je vlekla kapljica posušene krvi. Pajzljivo je iztrgal strani z Nastjo iz Playboya in obstal, premišljuje.

— Jebemti pokvarjenec, — je zavzdihnil ogoren — nalašč to delajo. — Pokvarjenec so namreč objavili na vsaki strani drugo fotografijo. Na listu torej dve. Ne moreš nalimati ene, ne da bi zakril drugo. Predlagal sem inovacijo:

Cirilu Odlasku

So ljudje, ki jim v tej naši dolini srce bije za železarstvo, ki jim jeklo pomeni vsakdanji kruh in svetlejša obzorja. Čas in razmere so takšne, da bi takih delavcev moralo biti vse več, saj mnogokrat, ko znanje ali roke odpovedo, težave premaga srce. In eno takih železarskih src se je zopet izživel. V 79. letu je umrl naš nekdanji sodelavec CIRIL ODLASEK. Če bi hoteli zajeti njegovo življenje in delo, če bi hoteli le na kratko povzeti obrazložitve, ki so bile napisane ob njegovih številnih priznanjih in odlikovanjih, ali morebiti priklicati v spomin ocene njegovih predpostavljaj, ko je prevzel vedno bolj in bolj odgovorne naloge, potem bi zašli in se oddaljili od preprostega namena tega pisanja, da Cirilu Odlasku se enkrat rečemo hvala.

Prepričani smo, da so se pokojnemu Cirilu že leta 1974 dostojno in primerno zahvalili tedanji sodelavci, ko se je upokojil, saj je bil eden tistih, katerih sledi še danes iščemo in najdemo. Ko je z 21. leti diplomiral na strojnem oddelku srednje tehnične šole, se je leta 1932 zaposlil v tedanji KID Jesenice, kjer je kot asistent delal

vse do prvih vojnih dni, ko je bil tudi on izseljen v Srbijo. Po vrnitvi iz izgnanstva je nekaj časa služil kruh v papirnici Vevče, da bi nato znova poprijel v jeseniški železarni, kateri je s svojim znanjem, sposobnostmi in avtoriteto ostal zvest vse do upokojitve. Mogoče bi se danes čudil posodobljeni tehnologiji, ki smo jo v zadnjih letih neke bolj, druge manj vpeljali v valjarne. Za to ima nemalo zaslug tudi Ciril Odlasek, saj je kot asistent, vodja EE Valjarn, pomočnik tehničnega direktorja, obratovodja Javornika II, v. d. vodja grupe valjarn ter kot vodja valjarne Javornik nedvomno prispeval k razvoju tega dela naše železarne. Njegov prispevek pa ni bil le na področju razvoja, ampak tudi pri usposabljanju delavcev. Delovna in tehnološka disciplina tedaj nista bili in nista smeli biti vprašanje, četudi za ceno trde roke. Tako je mislil tudi Odlasek. Odlasek je bil član Centralnega delavskega sveta Železarne, in to v tistih, za samoupravljanje znamenitih časih, v letih 1950—1953.

Kot moža in očeta so ga in ga bodo cenile žena Marija in hčerki. Njim iskreno sožalje. Nam železarjem pa bo ostal v lepem in spoštljivem spominu kot sodelavec in človek.

KADROVSKI SEKTOR

Sseje občinske turistične zveze

Na seji občinske turistične zveze Jesenice, ki je bila 27. julija v Kranjski Gori, so najprej razpravljali o zbiranju in porabi turistične takse.

Predvsem Kranjskogorci so protestirali proti neresničnemu pisanju v časopisih, kjer je bilo navedeno, da so materialni stroški poslovanja Turističnega društva 40, dejansko pa so le nekaj nad 4 odstotke. Glede pobiranja takse je bilo priporočeno, da jo v Kranjski Gori še naprej v imenu občine pobira Turistično društvo, s predstavniki občine pa se bodo dogovorili o enotnem pristupu tudi na področjih ostalih štirih turističnih društev v občini.

Glede graditve gospodarskoturističnih objektov v Kranjski Gori je Jože Borštner, predsednik Turističnega društva, povedal, da bodo nekoliko manjšo večnamensko dvorano zgradili v sklopu drugega objekta. Dobri izgledi so tudi za izgradnjo Vršičke obvoznice, povečanje in sanacijo jezera v Jasni in pokritega tenis igrišča ter za dograditev trgovskega centra.

Srečanje turističnih delavcev v Kranjski Gori bo 10. septembra, ker bo takrat v Kranjski Gori več zani-

mivih turističnih prireditev. O tem bodo obvestili vse osnovne šole v občini, katerih turistični podmladki pripravljajo razstavo o svoji dejavnosti. V okviru programa dolgoročnega turističnega razvoja v občini so se pogovarjali tudi o sanaciji naravnega zdravilišča v Mojstrani, nameravani postaviti industrijskega objekta v Ratečah, urejanju turističnega centra v okviru avtokampa na Jesenicah, spremljanju objektov ob Karavanškem cestnem predoru in imenovanju komisije, ki naj bi pripravila ustrezen program za področje Žirovnice in Jesenice.

Kljub temu da občinska turistična zveza nima denarja, bodo za zgraditev spomenika gorniku Aljažu na Dovjem skušali prispevati stotisoč din. Turistično društvo Kranjska Gora je odboru za zgraditev posodilo milijon din. Doslej so zbrali že blizu deset milijonov din, približno toliko pa še potrebujejo. Predlagali so, naj se izvede vseslovenska zbiralna akcija.

Branko Blenkus

— Daj, nalepi stran le z dolgim kosom traku ob desnem robu. Tako jo boš lahko prepognil in gledal tudi sliko na drugi strani, če boš hotel.

Ubogal me je.

— Kaj vse ne bi naredili za prodajo več časopisov. Moral bi kupiti vsaj dva, — je dodal in se mi pridružil. Z razdalje treh metrov sva opazovala opravljeno delo.

Listi so štrleli od zidu.

Z majhnim kosom lepilnega traku je polepil še zgornje leve vogale. Ob vsaki sliki je pustil prostor na desni, kamor jo bo po potrebi lahko prepognil in spet zalepil.

Sedaj je bilo videti precej bolje.

Stala sva in občudovala fotografije. Selim se je popolnoma zamaknil. Mojo pozornost je pritegnila slika Nastjinega obraza v velikem planu. Spominjal me je na obraz Ingrid Bergman, ko zašepeta Play it again, Sam. Fina scena. Z dlano sem popravil kloбок in s premiki ustnic spravil čik v kotiček ust.

Poleg je stal Ibro in me presenečeno gledal.

— Šta je? Nešto te boli? — je vprašal.

Spravil me je v zadrego. Hitro sem umaknil roko z imaginarnega klobaka in prenehal pačiti ustnice z namišljeno cigareto.

— Daj čik, — sem ostro rekel.

Prižgala sva. Selim je še vedno nepremičen buljil v zid. Ibro se mu je pridružil.

Za končno sodbo ni potreboval dolgo.

Vprašal je: — Pa šta je sa ovom? Jel zaboravila staviti guzu i sise prije snimanja?

Zasmejal se je. Štos mu je bil všeč. Le nje mu. Znašel se je v navzkrižnem rezilu dveh morilskih pogledov, ki sta ga presekala vsak s svoje strani. Smeh se mu je zaletel v grlu.

— Ništa, samo sam se šalio, — je rekel in šel v kot popravljat kasetar. Selim se je spet posvetil opazovanju.

Popil sem še eno pivo. Zadnje.

Ibro je spal s kasetarjem v naročju. Postavil sem steklenico na vrh piramide.

Ni se mi ljubilo skakati skozi okno. Čuvaj je spal v svoji sobici. Zunaj je vel topel pomladni veter. Iz železarne je smrdelo po žveplu.

Skozljal sem se naslonjen ob ograjo in od taval domov.

Iz dimnika je bruhal snop plamenov.

Pavlu Svetini v slovo

V začetku julija smo se na pokopališču na Dovjem zadnjič poslovili od aktivista OF in borca Pavla Svetina — Tomiksa. Pavel Svetina se je rodil v delavski družini na Koroški Beli 24. aprila 1914. Njegova življenjska pot v rani mladosti je bila enaka kakor večine delavskih otrok. Po končani osnovni šoli se je izučil obrti, odslužil vojaški rok in se leta 1937 zaposlil v KID v obratu Javornik I., kjer je imel boljši kos kruha kakor pri privatnem mojstru.

Po vdoru Nemcev v Jugoslavijo se je njegova življenjska pot spreminila. Tovarno je zapustil 20. maja 1941 in začel sodelovati v narodnoosvobodilnem gibanju. S pešičko aktivistov je delal na področju Koroške Bele vse do 24. junija 1943, ko je odšel v oborožen boj. Priključil se je jeseniški četi, kjer se je začela njegova borbena pot. Najprej je odšel v Šerčerjevo

brigado, kjer je bil mitraljezec, od tam je odšel v Ljubljansko brigado, kjer je bil obveščevalni oficir. Od tam je šel v italijansko Fantament brigado za pomočnika vodje obveščevalnega centra, od tam pa v divizijo Garibaldi na isti položaj. Tam je dočkal tudi konec vojne, ko je odšel v Cankarjevo brigado KNOJ kot četni starešina. Demobiliziran je bil 16. junija 1946, torej je bil partizan cela tri leta. Po demobilizaciji se je 2. julija 1946 zaposlil v Železarni Jesenice v Transportu, kjer je imel različna delovna mesta v vlečni službi, vse do upokojitve leta 1969.

Pavle Svetina je vneto sodeloval pri obnovi domovine in našega gospodarstva. Dolgo let je bil član ZB NOV Javornik — Koroška Bela, pred leti pa se je preselil na Dovje, v območje organizacije ZB NOV iz Mojstrane.

Stane Torkar

Zahvale

Ob boleči izgubi naše drage

ANE PAVŠIČ

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, prijateljem, sostanovalcem in znanecem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje.

Zahvaljujem se dr. Müllnerjevi in dr. Fabjanovi za obiske na domu in lajšanje bolečin.

Prav tako se zahvaljujem za nesebično pomoč Jožici Eržen.

Še posebej pa se zahvaljujem Tatjani Bučar za skrb in nego v času njene bolezni.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni

Ob mnogo prerani izgubi dragega moža, očeta, starega očeta

CIRILA ANDERLIČA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste ga obiskovali v bolnišnici, ga pospremili na zadnji poti in mu darovali toliko cvetja.

Hvala tudi pevcem za odpete žalostinke, govornikom, lovcom, župniku, sosedom in sodelavcem za denarno pomoč.

Še posebej hvala vsem, ki ga boste ohranili v lepem spominu.

Zena, hčerki, vnukinja in ostalo sorodstvo

Ob boleči izgubi naše mame

ANE KIKELJ

se iskreno zahvaljujem vsem, ki ste nam darovali cvetje, izrekli sožalje in nam kakorkoli pomagali ter jo spremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

Sodelavkam in sodelavcem OTOP iskrena hvala za lepo darilo ob moji 50-letnici.

Marija Testen

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se za prejšnjo čestitko ob mojem rojstnem dnevu iskreno zahvaljujem.

Ana Kalan

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za pozornost ob mojem življenjskem jubileju.

Želim jim še veliko uspeha pri njihovem delu.

Alojzija Veber-Tarman

Ob boleči in prerani izgubi dragega moža in očeta

JOŽETA OBLAKA

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Zahvaljujem se zdravstvenemu osebju Internega oddelka Bolnice Jesenice in Onkološkega oddelka UKC v Ljubljani, za prizadevanja in skrb v času njegove težke bolezni.

Posebno se zahvaljujem sosedom, sodelavcem obrata Transport in sektorja Inženiring, delavcem občine Jesenice, prijateljem in znanecem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in denarno pomoč. Hvala župniku za pogrebni obred.

Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

Ob bolečem slovesu našega dragega

ALOJZA ŽUSTA
invalidskega upokojenca HVŽ
Železarne Jesenice

se iskreno zahvaljujem vsem znanim in nepoznanim dobrotnikom, ki ste mu v času njegove težke bolezni izkazovali naklonjenost, ga obiskovali na domu, ali mu nudili v težkih obdobjih bivanja v bolnici zelo zahtevno zdravniško in dragoceno moralno pomoč.

Obenem se zahvaljujem vsem, ki ste ga ob slovesu s svojo udeležbo počastili in mu pripravili tako spoštljiv obred.

Žalujoci: žena Francka ter hčerka Karolina in sin Alojz z družinoma

Sodelavcem iz obrata Transport se najlepše zahvaljujem za darilo ob odhodu v pokoj.

Anton Petrovčič

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se zahvaljujem za čestitko ob mojem jubileju.

Obenem vam želim še mnogo delovnih uspehov.

Franč Zupančič

Sodelavcem na elektronskoračunskem centru se iskreno zahvaljujem za darilo in dobre želje ob odhodu v pokoj. Obenem jim želim še veliko delovnih uspehov.

Franč Jelenc

DEŽURNI TRGOVINI

V soboto, 6. avgusta, bosta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprti trgovini:
SPECERIJA Bled, Titova 22 in
ROŽCA, O. Novaka 3, na Javorniku.

DEŽURNA LEKARNA

V avgustu je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna na Bledu.

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

Kolesarjenje, triatlon jeklenih, koneks, ep, elemi, anero-id, Agadir, Esih, Amina, ata, Varl, ornament, AV, stena, mulatka, Kato, Ars, vest, mormon, vos, maltar, Igalo, Robert, kosarna, konop, trn, U Tant, gorski tek, Tonja, dere-nica, akter, ČP, Ank.

Razstava fotografij Janeza Juvana

V razstavnem salonu DO-LIK DPD Svoboda Tone Čufar bodo jutri, v petek, 5. avgusta, ob 18. uri s krajšim kulturnim programom odprli razstavo fotografij Janeza Juvana, člana Foto kluba Janez Puhar Kranj. Sicer je avtor zaposlen kot korektor v ČGP DELO v Ljubljani, kjer je bil tudi eden od ustanoviteljev foto sekcije DELO.

Doslej je Janez Juvan razstavljal svoje fotografije na več kot 300 skupinskih razstavah doma in v tujini in je prejel 81 nagrad in priznanj. Imel pa je tudi že 13 samostojnih razstav. V študentskih letih se je ukvarjal tudi s poezijo in leta 1965 izdal pesniško zbirko Potopljeni mesec.

Slike Janeza Juvana bodo na ogled do vključno 17. avgusta. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Galerija Kosova graščina vabi!

Po razstavi 150 miniaturnih zibelk bo v petek, 5. avgusta, ob 17. uri vodil avtor razstavljenih del Stane Zugwitz. Vabljeni!

Izlet v Crikvenico

Društvo upokojencev Javornik — Koroška Bela obvešča svoje članice in člane, da bo od 1. avgusta dalje ob torkih od 9. do 12. ure sprejemalo prijave za dvodnevni izlet v Crikvenico (29. in 30. septembra). Prijave bomo sprejemali do zasedbe avtobusa. Cena izleta je 40.000 dinarjev; znesek lahko plačate v dveh obrokih najkasneje do 15. septembra.

Odbor

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se iskreno zahvaljujem za čestitko ob mojem življenjskem prazniku in jim želim še naprej veliko delovnih uspehov.

Ana Smolej

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela se najlepše zahvaljujem za čestitko ob mojem rojstnem dnevu.

Jernej Črv

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela in ZB NOV Jesenice se iskreno zahvaljujem za čestitke ob mojem življenjskem jubileju.

Ana Mesec

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

5. avgusta, amer. barv. pust. film SUPER AGENTA ob 18. uri, ob 20. uri premiera amer. komed. DUH PORNO ZVEZDE.

6. avgusta, ital. barv. pust. film CY-BORG ob 16. in 18. uri, ob 20. uri premiera ital. barv. fant. srhljivke POŠASTI SO V NAS (DEMONI II.).

7. avgusta, amer. barv. komed. NORA ZABAVALA V EVROPI ob 16. in 18. uri, ob 20. uri franc. barv. erot. film NOVA EMANUELA. Film ni primeren za otroke!

8. avgusta, amer. barv. fant. srhljivka GREMLINI ob 18. in 20. uri.

9. avgusta, amer. barv. akcijski film KOMANDOS ob 18. in 20. uri.

10. avgusta, amer. thriller film AVTOSTOPAR ob 18. in 20. uri.

22. avgusta, amer. barv. pust. film DIRKA CANONBAL ob 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

7. avgusta, amer. barv. pust. film NI ČASA ZA SMRT ob 19.30.

KINO KRANJSKA GORA

5. avgusta, amer. ital. krim. film GLASNIK SMRTI OB 17. in 19. uri.
9. avgusta, amer. barv. akcijski film SMRTONOSNI PLEN ob 19.30.

Razstavni salon Dolik Jesenice

V razstavnem salonu DO-LIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice si lahko od 6. do vključno 17. avgusta ogledate razstavo fotografij Janeza Juvana, člana Foto kluba Janez Puhar Kranj.

Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

89.8 Mhz — slišnost: Jesenice
96.7 Mhz — slišnost: Bohinj
96.8 Mhz — slišnost: Gornjesavska dolina
96.0 Mhz in 87.7 Mhz — slišnost: Radovljica, Kranj, Domžale, Kamnik in Bežigrad

Petek, 5. avgusta:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Kamen spotike; 17.45 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.45 — Pregled kulturnih in športnih dogodkov ob koncu tedna in zaključek programa

Sobota, 6. avgusta:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Sobotno popoldne; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.55 — Zaključek programa

Nedelja, 7. avgusta:

11.00 — Mi pa nismo se uklonili; 11.30 — Obvestila; 12.00 — Čestitke poslušalcev; 14.00 — Nedeljska tema; 14.15 — EP in zaključek programa

Ponedeljek, 8. avgusta:

16.00 — Obvestila; 6.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Tema

Torek, 9. avgusta:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Tema dneva; Pomoč pri nakupu knjig; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.25 — Aktualno; 18.35 — Novosti iz zabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Sreda, 10. avgusta:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Tema dneva; Odprta vrata na avtobusih; 17.45 — Aktualno; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Novosti iz narodnozabavne glasbe; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Četrtek, 11. avgusta:

16.00 — Obvestila; 16.30 — Domače novice; 16.45 — Obvestila; 17.00 — Tema dneva; Planinarjenje; 18.00 — Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 — Vedno zelene melodije; 18.55 — Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Kopanje v Topolšici

Turistično društvo Jesenice organizira od 12. do 14. oktobra tridnevno kopanje v toplicah v Topolšici. Cena od 60.000 do 70.000 din. Prijave s kavčijo 5.000 din sprejemamo do 15. septembra.

Turistično društvo

Izlet v Celje

Zveza gluhih in naglušnih Kranj organizira v soboto, 24. septembra, izlet v Celje. Odhod avtobusa bo izpred železniške postaje na Jesenicah. Cena prevoza s kosilom je za člane 15.000 din, za nečlane 25.000 din. Prijavite se lahko do 20. avgusta v pisarni Društva invalidov Jesenice, vsako sredo od 16. do 18. ure. Hkrati lahko plačate tudi članarino.

Razstava zibelk Staneta Zugwitza

V galeriji Kosove graščine bo do 28. avgusta vsak dan, razen nedelj in ponedeljkov, od 10. do 12. in od 16. do 18. ure odprta razstava Staneta Zugwitza 100 miniaturnih zibelk.

Posnetek zibelke iz Gornjesavske doline (originalna letnica 1859). Na končnici Božjepotnica Marija, 48 x 90 x 63 cm.

Za Savo pri Žvagnu nastaja novo smetišče

Ob priljubljeni sprehajalni in rekreativni stezi od Žvagnovega mostu proti Hrušiči bo, če ljudje ne bodo spreminili svojega neodgovornega odnosa do narave, počasi nastalo novo smetišče. Nekateri občani, ki prirejajo družinske piknike, za seboj puščajo vse-mogočo navlako in nesnago. Med drugim je tudi precej razbite steklenine, ki je nevarna za rekreatorje in otroke, ki se igrajo na teh površinah. Žal so še občani, za katere velja pregovor: Kjer osel leži, tam dlako pusti!

Naj bo teh nekaj besed opozorilo in prošnja vsem, da za seboj pospravijo embalažo in drugo navlako in jo odložijo, kamor sodi. Narava je naše skupno bogastvo in vsi smo dolžni, da jo varujemo in ohranjamo. Za to je potrebno le nekaj kulturne zavesti in dobre volje. Ne nazadnje je odnos do okolja tudi naše ogledalo.

NOGOMET

Turnir za pokal mesta Jesenice

V sklopu praznovanja občinskega praznika je bil na igrišču Podmežakla nogometni turnir za pokal mesta Jesenice. Sodelovale so ekipe: Rudar (Trbovlje), Elan (Novo mesto), ZSK (Valjevo) in Jesenice.

Jesenice : ZSK
12:11 (1:1, 0:0)

V prvi tekmi sta se srečali ekipi ZSK iz Valjeva in domačini. Letos mineva 10 let od prvega srečanja med tema kluboma, ko so pred tekmo predstavniki obeh klubov podpisali listo o pobratenju klubov. S tem so se bolj utrdili prijateljske vezi med kluboma in se obvezali, da jih bodo tudi v prihodnje skušali obdržati.

Sama tekma je potekala ob rahli terenski premoči igralcev Jesenic, ki so imeli tudi več priložnosti. Obe ekipi sta šele začeli s pripravami za prvenstvo, zato so bile to prve preizkušnje na igrišču. Večji del tekme je potekal na sredini igrišča, v obrambi pa so igrali zelo previdno, saj nobena ekipa ni hotela tvegati. Prvi gol so dosegli domačini, in sicer Dušanović, le nekaj minut pred koncem tekme pa so gostje izenačili. V zadnjih minutah je gostje izredno priložnost, saj je že premagal vratarja, vendar je eden od igralcev odbil žogo.

Tako so o zmagovalcu odločale enajstmetrovke. Pri Jesenicah so vsi igralci dosegli po en zadetek (Ibrahimović je streljal dvakrat), pri gostih pa sta dva igralca zgrešila; tako se je v finale uvrstilo moštvo Jesenice.

Rudar : Elan
3:0 (0:0)

V drugi tekmi je v nezanemivi igri Rudar premagal Elan z zadetki v drugem polčasu s 3:0.

ZSK : Elan
2:1 (1:1)

V tekmi za 3. mesto je moštvo ZSK po lepi in tehnično dobri igri premagalo moštvo iz Novega mesta z 2:1.

Teniški turnir v počastitev občinskega praznika

Teniški klub Jesenice je v soboto in nedeljo, 30. in 31. julija, organiziral turnir v počastitev praznika Jesenic, ki se ga je udeležilo 28 tekmovalcev.

Prvi je bil Valentin Kavčič iz TK Jesenice, drugi David Komšek iz TK Jesenice, tretji Jure Svetina iz TK Koroška Bela — Kres in četrti Riko Hladnik iz TK Jesenice.

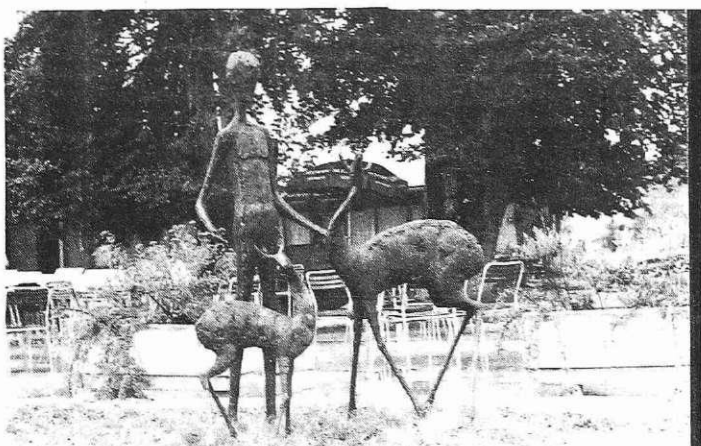
V tolažilni skupini je zmagal Uroš Bučar iz TK Jesenice. Organizacija je bila dobra, igrišča v Podmežakli so nova in lepo urejena, zato se v prihodnje lahko prijavijo še več ljubiteljev tenisa.

Upravni odbor TK Jesenice se občini Jesenice zahvaljuje za nagrado, ki jo je prispevala.

E.K.

JR

Skulptura za poživitev Kranjske Gore

Akademski kipar Jovan Soldatović iz Beograda se je zopet izkazal in pred kratkim Kranjski Gori podaril skulpturo Deček s srnama. Skulptura je v parku pred hotelom Prisank in je velika poživitev za turistični kraj v Gornjesavski dolini. Domače turistično društvo je Beograščanu, ki je pred leti že ustvaril kip Kekca v parku pred hotelom Lek, podelil plaketo društva. Dejanje akademskega kiparja Jovana Soldatovića je vredno vse pohvale, Kranjska Gora pa je s temi olupšavami bolj prijetna.

Ljorže Kerštan

18. prvenstvo v plavanju za pokal mesta Jesenice

Že na začetku tekme so gostje iz Valjeva zastreljali enajstmetrovko, le nekaj minut zatem pa so igralci Elana iz enake situacije zadeli mrežo in povedli z 1:0. Kljub голу so Valjevčani še naprej gospodarili na igrišču. Plod takšne igre je bila vrsta priložnosti ter dva zadetka v mreži Elana.

Tako je moštvo ZSK osvojilo tretje mesto, Elan je zaslužen zadnji, saj je od vseh moštev prikazal najmanj.

Jesenice : Rudar
6:5 (2:2, 1:1)

V finalu sta se srečali dve ekipi, ki že nekaj let odločata o zmagovalcu turnirja. Moštvo Rudarja član nove medrepubliške lige je tokrat očitno malo precenilo svoje zmoglosti in Jeseničani, ki so se predvsem bolj borili in si bolj želeli zmago so zaslužen osvojili prvo mesto. Jeseničani so že na začetku pokazali, da se ne želijo samo braniti ampak so nekajkrat zelo nevarno streljali proti vratom gostov in plod takšne igre je bila kombinacija N. Omanovića, Kondića in Čatoka, ki je spretno zadel mrežo gostov in popeljal Jeseničane v vodstvo. Le nekaj minut zatem je Lamberger preigral nekaj nasprotnikovih igralcev, njegov predložek pa Čatak in potem N. Omanović nista uspela izkoristiti. Večji del polčasa so imeli Jeseničani pobudo in ko je že kazalo da se bo prvi polčas končal z vodstvom Jesenic so gostje iz povsem neobstoječe enajstmetrovke izenačili. Drugi polčas je bil bolj enakovreden vendar so imeli Jeseničani več priložnosti za zadetek. Pet minut pred koncem je Bešić le zadel mrežo gostov in ko so Jeseničani slavili zmago so gostje v zadnji sekundi izenačili. Tako je tudi o zmagovalcu odločalo streljanje enajstmetrovk. Za Jesenice so bili uspešni Džamastagić, N. Omanović, Lamberger in Tokić (zgrešil je Pivač), pri gostih pa sta bila dva igralca neuspešna in tako so Jeseničani zmagali. Po petih letih tega tradicionalnega turnirja sta tako zmagovali le dve ekipi in sicer Rudar trikrat (1984, 1985, 1987) ter Jesenice dvakrat (1986, 1988).

Tako so Jeseničani zaključili z prijateljskimi tekmami saj jih v mesecu avgustu najprej čaka tekmovalstvo za pokal NZS, konec avgusta (28.8.) pa se bo pričelo novo prvenstvo. V pokalu NZS igrajo Jeseničani prvo tekmo 10.8. (sreda) in sicer na igrišču Podmežaklo proti moštvo Domžal, članu Slovenske lige. Omeniti je treba da je NZS na svoji sedmi sprejela sklep da v ligah na področju Slovenije še vedno velja neodločen izid, da morata med 16. igralci biti dva mlajša od 21. let (eden v igri drugi na klopi) in da v primeru enakega števila točk ne odloča gol — razlika temveč medsebojno srečanje.

Na turnirju so barve Jesenic zastopali: Tokić, Trkulja, Pivač, Ibrahimović, Džamastagić, Sučur, Čatak, Lamberger, Kondić, N. Omanović, Bešić (Mitrović, Bakonić, Dedić, Dušanović, M. Omanović, Stanković, Radić, Kačar, Ignjatović).

N.O.

Tek okrog Bohinjskega jezera

V počastitev praznika vstaja slovenskega naroda je Taborniška zveza Slovenije v sodelovanju z bohinjskimi turističnimi in športnimi delavci tudi letos organizirala že 14. tek okrog Bohinjskega jezera.

Na teku je sodelovalo kar 22 športnikov in tabornikov različnih starostnih skupin in kategorij. Tek je lepo uspel, organizatorji pa so lahko zadovoljni, saj je bil dosežen nov rekord teka, 35 minut in nekaj sekund, v utrujanju vročini je tak rezultat dosegel tekač Albin Gaber.

V soboto, 30. julija, je bilo na kopališču Ukova že 18. prvenstvo v plavanju za pokal mesta Jesenice, ki ga je organiziral Plavalni klub Jesenice v sklopu prireditve ob občinskem prazniku 1. avgusta.

Pomerilo se je 80 pionirjev in pionirk v treh jakostnih skupinah v treh disciplinah. Povabilu za udeležbo na plavalnem tekmovanju za pokal mesta Jesenice so odzvali: PK Rudis Trbovlje, PK Kranj, PK Ljubljana in PK Radovljica. Žal na Jesenice niso poslali svojih najboljših zastopnikov kajti termin se pokriva z večjimi tekmovanji tako v zveznem kot v republiškem merilu. Ob tem se z žalostjo spominjamo časov, ko je bilo tekmovalstvo na Jesenicah v sami republiški špiči, med drugimi je tukaj v svojih najboljših časih nastopal tudi Borut Petrič.

Najbolj številno zastopstvo so na tekmovanje pripeljali Trboveljčani, ki so tudi osvojili letošnji prehodni pokal (sedmič zapored) mesta Jesenice. Zmagali so v enajstih od osemnajstih tekem. Drugo mesto je osvojil PK Ljubljana, tretje PK Radovljica in četrto PK Jesenice. Zastopstvo Jesenic je bilo žal najskromnejše. V boj so poslali le štiri svoje tekmovalce: Tino Kero, Jano Rozman, Miha Sotlerja in Luka Srčiča, ki pa so se dobro odrezali. Tina Kero je osvojila prvo mesto na 100 m prsno in 100 m kravl, Jano Rozman je bila na 100 m prsno druga. Vzroki za tako majhno zastopstvo Jesenic so predvsem dopusti in počitnice.

Ceprev rezultati, ki so jih jeseniški plavalci dosegli letos ne dosegajo tistih iz pred nekaj let, pa nekateri premiki v plavalnem klubu dajejo slutiti, da počasi prihaja do ponovnega oživljanja tega športa.

DB

Balinanje

V soboto, 30. julija, je BK Jesenice v okviru praznika občine Jesenice organiziral že 26. mednarodni balinarski turnir, katerega sta se udeležili dve italijanski in deset slovenskih ekip.

Zbranim ekipam sta spregovorila podpredsednik ZZZD občine Jesenice Miloš Piščanec in predsednik BK Jesenice Marjan Trontelj. Drago Tarman, ki je sodil vsa srečanja na turnirju, je povedal pravila tekmovalstva in turnir se je začel. Dopoldne se je igralo v štirih skupinah s po tremi ekipami. V vsaki skupini so se nasprotniki pomerili vsak z vsakim. Popoldan pa so zmagovalci skupin nadaljevali tekmovalstvo.

V prvem polfinalu sta se srečali ekipi Radovljice in Primskovega iz Kranja, v drugem polfinalu pa prva ekipa Jesenic in ekipa Tolmina. Zmagali so Radovljčani in Jeseničani. V borbi za tretje mesto so nato Kranjčani premagali Tolmin, Radovljica pa je v finalu po boljši igri premagala Jesenice in zaslužen osvojila prvo mesto. Ekipa Jesenic je z osvojenim drugim mestom prav tako dosegla lep uspeh.

BK Jesenice se vsem, ki so finančno ali materialno pomagali pri izvedbi turnirja, najlepše zahvaljujejo.

BK

V nedeljo, 31. julija, je ekipa BK Jesenice gostovala v Italiji, kjer je turnir organiziral BK Bueris. Zasedla je tretje mesto in prejela lep pokal.

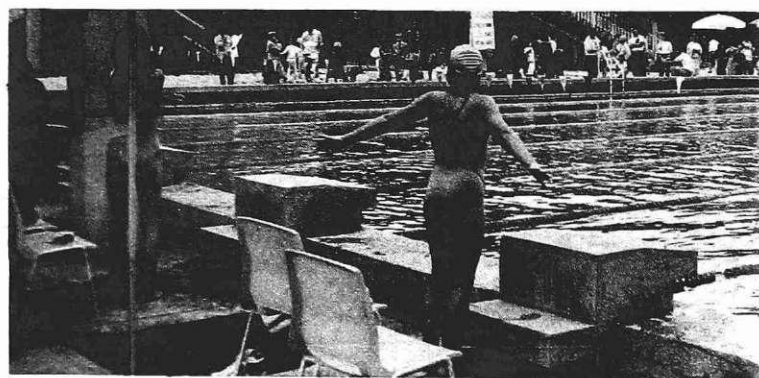
Planinski tabor za učence

Mladinski odsek pri Planinskem društvu Jesenice organizira tabor za učence od prvega do šestega razreda OŠ. Tabor bo tokrat v Maretovem domu nad Gozd Martuljkom od srede, 24. do nedelje, 28. avgusta.

Cena 50.000 din. Prijave sprejema tajništvo PD Jesenice, Cesta železarjev 1, kjer dobite tudi vse informacije.

Starši, omogočite svojim otrokom prijeten zaključek počitnic!

MO PD Jesenice

Pred startom (foto I. Kučina)

V taboru trboveljčanov (foto I. Kučina)

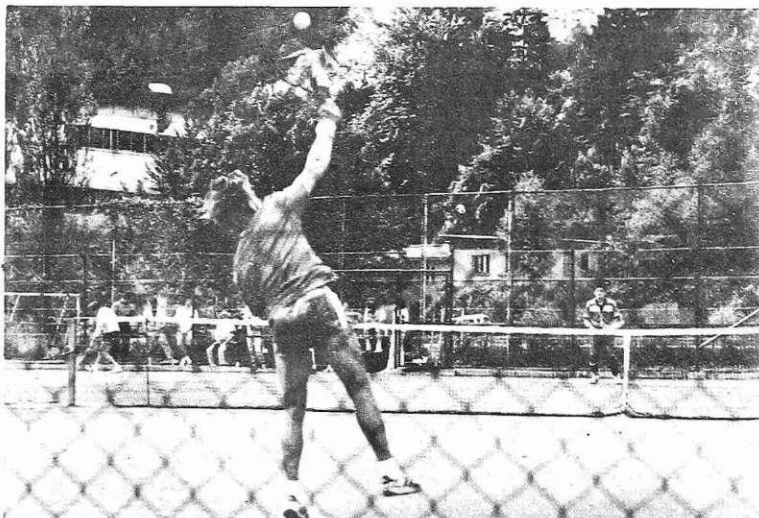
Športne prireditve ob občinskem prazniku

26. Tradicionalni mednarodni balinarski turnir v Logu I. Krivca v Bazi (foto I. Kučina)

Nogometni turnir za pokal mesta Jesenic na nogometnem igrišču Podmežaklo (foto I. Kučina)

Teniški turnir v športnem parku Podmežaklo (foto I. Kučina)

Obvestilo

Hokejski klub Jesenice organizira prodajo permanentnih vstopnic za sezono 1988/89 preko osnovnih organizacij sindikata Železarne Jesenice.

Cena vstopnic: stojišča 50.000 din, sedišča 80.000 din. Za delavce Železarne Jesenice je omogočeno plačevanje v treh obrokih; prvi obrok se plača ob prevzemu vstopnice, za dva obroka se mora delavec zavezati z izjavo o administrativni prepovedi na ustreznih delovnih mestih.

Vstopnice in izjave dobijo športni referenti na sindikatu Železarne od 15. avgusta dalje.

Zaključek prodaje bo 20. septembra.